

નેમજીનો વિવાહ.

શરવે દેવ ધર્મના સજ્જનોને વાસતે
અસજ શાસ્ત્રી પુસ્તક ઉપરથી કેટલોક સુધારો
વધારેકરાવી છપાવી પ્રસીધ્ધ કરનાર

મોહનલાલ વાકરભાઈ *

આવૃત્તી ૧ લી.

અમદાવાદ

પાંતકારને નાકે અંધારાએજમાં મુલમંદ રાખ્યાં
ના મકાનમાં બલાખીદાસ નારાયણસે પાતાના

અં. સત્યપ્રકાશ પ્રેસમાં) છાપ્યા

સવત ૧૩૩૬ સને ૧૮૮૦

કિંમત ૬ આના.

૧૩૫૩

આ ચોપડી સંને ૧૮૮૦ ના ૨૦ માં આકટ પ્રમાણે ૧૭

૧૪૨ કરાય છે માટે પ્રસીદ્ધ કરનારની રબરોવાય

ફાઇલ છપાવવી નહીં અથવા છપાવવી નહીં.

કોપીરાઇટ.

નેમવીવાહ*

— ❀❀❀❀❀ —

હાહરે।

વિધિ તનવા પતિ પૂમની પુત્રી પરમ પવીત્ર।

વાસ પુરો રસના વિશે વાણી દિયો વિચિત્ર. ૧

રાગ. મામેરાનો વેવાળ કમળાને પુછેરે.

સતી સારદાને શિરનામુરે સુરુ ગોતમ પદમાં વીરામુરે;
કહુ નેમ વિવા કરજોડીરે, હયા ધારો મતી મુન થોડીરે. ૧
નિધી તરવા અપંગો આઠરે, કોડી કુંજર હણવા ખામ્મેરે;
ભરી કાળ ગળ વીણ આજરે, માટે રાખજો મારી બાજરે ૨
નેમ તોરાણ ગયા કેવી રીતરે, કેવી પ્યારી પીપુને પ્રીતરે;
કરે વણન તે વીસ્તારીરે, રનેહે સાંભળજો નરનારીરે. ૩
નાતમ નમરી છેદારામતીરે, કરે રાજ ત્યા કશ ભુપતીરે;
શ્રી સમુદ્ર વીજ પને નામિરે, કાકા કમળા વંશ વીરામિરે. ૪
તેને સદન છે નારી સુવારેરે, સૌ સતીઓ નીમાંકલે આરેરે;
તેની કુળે તે જન્મ્યા તનરે, નેમ નગીન રૂપ રતનરે. ૫
શ્યામ રૂપ ધટા ધન મળકેરે, મંદ હાસ્ય પકી મુખ મલકેરે
આજ બીલા કરે ખડુ ભાતેરે, વાલા બાગે વીરાવળે વાતેરે. ૬
મુખ કમળથી કંદ્ર પલાતેરે, રૂઠા અંગે આભુપણ છાતેરે;
માત તાલને હર્ષ ન માચેરે, દાઝે ફરીજન રૂદયા માહેરે. ૭
શાણી શુકલ પક્ષીનો નામરે, પાપ માટેરે કુંવર તેમરે;

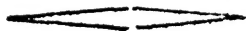
રમે રમત સમાયુની સંગેરે નરના તીએ નરખે ઉમ ગેરે. ૮

છપા

સમુદ્ર વીજ્યને દ્વાર, ધણા જાદવાના જાપા;
ન રમજ નેમની સંગ, રમત રમવાને આ પા
આવ આવ ઉઘાહ, રંગની રેલ મચી છે;
ખાંતે ક વા ખેલ, ખેલે રમજ રમી છે
વદયા નેમજ વાત ત્યાં જાત બધા ભિગા થઈ,
ફરવા જઈએ આપણે, સકળ સંગોએ હા કહી. ૯

દોહડા

ખાગ ખગીઆ ખંગલા, વન ઉપવન સર સાર;
નેહે આદ્યા નીરખવા, જાદવ તાણા કુમાર. ૧૦

ઠાળ. સે પારી મારી રાણી ગઈરે લવી ગે ઉઠી આગરે;
એ રાગ.

સરખે સાખા સોખતી જાદવતાણા કુમારે રંગલાલાલ;
હજી મળીને સૌ હરખમાં, આદ્યા પુરની બહારે રંગી-
લાલ લ ૧ તેમાં તે નેમજ નેકીવડા સરખેમાં સરદારે
રંગીલા લાજ; તારામાં જયમ મંદની, સોખા અપરં-
પરે રંગીલા લાજ. ૨ સુંદીર સરવર જોઈ વાળા જોયાં
વાડી ગાડે રંગીલા લાલ; ખાગ ખગીઆ ખંગલા વન
ઉપવનને પાડે રંગીલાલાલ ૩ પછીથી પુરમાં પરવયો,
ઠીક કરીને ઠાઠે રંગીલા લાલ નીરખ્યા ઠાટને ઠાંગરા,
નીરખ્યા નહિને ધાટે રંગીલા લાલ, ૪ જોઈ ફેરી-

એ સાંકડી, પરા પાળને મેહુલરે રંગીલા લાલ. મકાન
 મઠીટા માવડાં જોયાં રવાર ઉભેલરે રંગીલા લાલ. ૫
 એમ કરતાં આવીયા આયુષશાળા ગ્યાહરે રંગીલા લાલ,
 આસન આપ્યું અનુમરે, નેમ પુછ્યુ ત્યાહરે રંગીલા લાલ.
 ૬ અવાસ કોના આ દીસે, ગાંઠો ગાકમગાળરે રંગીલા
 લાલ મીતરા મીત વીમીત છે, ભવ્ય ભક્ષા ભુગોળરે
 રંગીલા લાલ. ૭ એટલામાં નજરે પડ્યા સંખ મકા
 આયુકરે રંગીલા લાલ; ગદા પદમ અવલોક તાં, અં-
 તર મટે અયુધરે રંગીલા લાલ. ૮ નેમ કહે આ કો
 તથા રાખ્યા શેણે કાજરે રંગીલા લાલ; કમ તથા
 આયુક આ, અનુમર ઉર્મી આજરે રંગીલા લાલ. ૯
 વડો તમારો વીર છે, શુરાનો સરદારરે રંગીલા લાલ;
 નામ શુભીને યાચરે, શતરે અપરંપારરે રંગીલા લાલ.
 ૧૦ અયુક એ ગાલી શકે ખીજા હારે હામરે રંગીલા
 લાલ; ભગવંતા ખીન્ધા ખડુ કશ્મિતાણુ એ કામરે રંગીલા
 લાલ. ૧૧ વખાણુ વીરનાં સાંભળી બાપા નેમીનાયરે
 રંગીલા લાલ; અમરજ એમાં નથી કહી મક મહાબું
 હાથરે રંગીલા લાલ. ૧૨ ગદા મહી જ્યમ આસને શં-
 ખનો કીધો સાદરે રંગીલા લાલ; શબ્દ ગયો બલ્લાડમાં
 ઉતર્યો સઉનો નાદરે રંગીલા લાલ. ૧૩

ચાલેરો.

ધમકારે ધૂણુ ધરા બખાચો મન જગરાણુ;

ઉછળ્યું જળ સાગર તાજું થયું મનને જાણ ૧૪
 ભુપતી ત્યાં ભયભીત થયા, ભરખ્યા શખર પડા; ૧૫
 ઉછળી પડી ઇમારતો ઝડપડીયા ગાડ. ૧૫
 કહે કશું ખગદેવને ઉઘ્ર મુખનું તુર; ૧૬
 ડાહિં આપ મહાવીર્યું, ડાહું પ્રગટીઓ શુર. ૧૬
 શંખ નાદ સૂદી વીરો, મુજ બીજી ડાહી ન થાય.
 જખરો જોષો જગતમાં. ડાહું અવર કહેવાય. ૧૭
 ઉઠ્યા બે બાંધવ તથા, ખખર કાડવા સાર;
 દીકા નેમીનાથ ત્યાં કાકા તાજા કુનાર. ૧૮
 બાળે વેશે બાંધવા, જખર જાણવું જોર;
 તમે કરો મન રમત પછી થયો સૂદીમાં સાર. ૧૯
 નજપણે કહે નેમ તવ અઠળાસોમાં બીર;
 મુજ બળ અજમાવ્યું નથી, ધરો રૂપમાં ધીર. ૨૦
 કોજ રમત કીધી અમો, તમે ન પામો માસ;
 સાગર બળ માગર ભરી, તે થઈપુરણ પ્રકાશ. ૨૧
 વચન શુભી વીરના થયા કશું અતી ભયભીત;
 અતી બળ નેમીનાથનું દેશે રાજ અચીત. ૨૨
 તેથી મન વીચારીયું પરણાવું શુભ પેર;
 બળ હુંબનારી આપડી, તેથી બસે ડેર. ૨૩
 વજર કહોરો વીરનું વધશે, જોર વીરોના
 તાજી દેશે રાજ મુજ, નેમીનાથ વીરના. ૨૪

છવેા.

કારને કીધુ કપટ ગુપત ધા અંતર રાખી;
 પીનતા કેરા કુંદ અગાડી વાણી ભાખી;
 કરેા અમારૂં કાજ બાજ મારી તમ હથે
 નયમ ત્યમ પછિ નેમ કરેા કત તેવું કાથે,
 સ્વાસ્થ સાધેા સુંદરી, કામ કરેા સત્વર તમે.
 કળા કરો મુજ વાર, પરજિ પદમની આ રામે;

હાજ સુરત શહેથી તે સાડીએા બાવજેર. એ રાગ.

નારી પરજાવો નેમરે ૭૬

મીતની મનુરાઈ માળવારે, કરી નારી ચરીતનેા
 કાઠજી, ભાજવી હયો મારા ભાઈનેરે, પ્યારી પઠરાણીએા
 આઠજી નારી પરજાવો નેમનેરે. ૧ પુરંપ થકી તેા પ-
 તજી નહીરે, એતા કામા તમરે કામજી; બાલ બાલ ને
 બહુ બાપરરે. એને ભાજવી લેજી ભામજી; ન રી પર-
 જાવો નેમનેરે. ૨ વાંઢો વાંઢો કહી વાતમારે, તમે લેજી
 હીયરને અંજળી; ગમતી ગુંચવાણી નાંખજીરે તમે જાજી
 મરવાર પાળજી નારી પરજાવો નેમનેરે. ૩ રાશ રમ-
 તમાં રાખીનેરે, કરેા નેમજીને કપટી બાધજી મુખથી
 બાતજી મીઠુરે, રખે નેમને મઠાવો કોલજી નારી પર
 જાવો નેમનેરે. ૪ એને ફસવાને નાખ્યા કુંદમારેજી
 અગનીની આગળ પૂતજી, નેમ મુકાવો નેમનુરે, કરેા

ખંડન ન પરણ્યાનું થતજે. નારી પરણાવો નેમનેરે. ૪
 મેણા મારોને માનનીરે, એના ઉરમાંહી આવે અંકારજે.
 પરણિતે પ્રેમદા પ્રોત્તપીરે, ત્યારે આગશે એનું જોરજે.
 નારી પરણાવો નેમનેરે. ૫ અઠે પટરાણીએ એ સમરે
 બાંજી સ્વામી ન ધરો શોગજે: ભેળવીશુ તમારા ભા
 ધનેરે. રૂડો સાધવો છે કાલનો જોગજે. નોએ પર-
 ણાવીશું નેમનેરે.

ઢાળ. બાઝનીએ સરવે ભેગી થઈરે, કીધા તતપર
 ત્યાં પાહનાં પાણજે બિની રંગ રાખીકાની અંખરીરે,
 સુધાવાણી વદતી સુબાણજે. ભામનીએ સરવે ૧
 ના । આલોને નેમ નગીનજીરે. હરી વદનાએ ઝાલ્યોછે
 હાથજે; સાથે સરોવર સંચરધારે, દીપર ભાભીએના
 સંગાયજે. ભામનીએ સરવે ૨ ભની પદે ભામનીએએ
 ભોળવ્યારે. તેને નેમે ન જાણ્યો ઠાઠજે; વાંતો કરે છે
 વીલાસનીરે, ધણી ગજી રહ્યા છે ધાડજે. ભામનીએ ૩
 સ્નાન કરતાં શુંદરીએ સ્નેહથી નેમ ઉપર નાંખે છે નો
 રજે: ચિન્હ અનુરાધ ના માળવેરે, માળા ચીતવીને
 નાખે ચીરજે. ભામનીએ સરવે ૪ બાપ લેહેકા કરે કઈ
 હાથપીરે, કરે કમની એવા અપારજે; ગોરાગાલ તાણ
 છે કઈ ગોએરીરે, કરે ચુંખન પરી ઉર પ્યારજે. ભા
 મનીએ સરવે ૫ કુદીને કાદવ નાખતીરે, આઝા
 જળમાં તે કુખી પાપજે કઈ મારે છે પ્રેમની પીય

(૯)

કારીઓરે, નેહુ નેમજી તણા કર સાહજો. ભામનીઓ
સરવે૦ વહે મરમ વચન કહ માનનીજો; અમે ચેખી
પરપની જાતજો; તમે વાંઠા ન જાણા પાતમારે, રંગ
રમ. તગી રીતભાતજો. ભામનીઓ સરવે૦ કહે ખીજી
શુ સંમતે આપડોરે, સાધુપણે શુ ભાગવે સુખજો, નારી
વીનાનો ને નાવલોરે કામ ત્રીડાથી વસે જીમુખજો.
ભામનીઓ સરવે૦ ખીજી બાહી મેણા નવ મારશોરે,
ભલે લાવો નારી બે મારજો; તમે નેમજી ન જાણશો
નાનડારે, નર પક્કા નથી નાદારજો ભામનીઓ સરવે૦
જાણી બાળા કાંતે તેમ કુંદમારે, ત્રીડો જળમાં ત્રીડાચો
જેમજો; નીરમળ પૃતીથી નહી અખોરે, નીલકપટી સ્વરુપે
નેસજો. ભામનીઓ સરવે૦

હોહરો.

જળ કિડા જીવતી કરી, પ્રેમે પુરની બાપાર;
શુંદર વૃક્ષની છાયમાં, બેઠી સખળી નાર;

છપા.

વેલ વીટાચો મંદ, મંદ નક્ષત્રનિ માંહે.
ત્યમ તરુણીમાં નેમ સુખગ શોભે છે ત્યાંહે;
કરે વનીતા વાત, હારપ રસ પ્રગટે ઉરમાં,
સખળ થયો સનંદ કુખ. હીસે નહી દુરમાં.
મીઠા બોલી માનની ટોળ ટીખલ ઝાઝા કરે;
અખજાના અંઠાર નેમનાય અવણિ ધરે.

ઢાળ. ૥ કહે રક્ષમાણી રાણી શાણી શાણી વદી
વાણી દીપર દેરાણી મારી ક્યારે કહે લાવશો ૧ હેતે
અહીં હાથ દીનર ત કરી મોજ રોજ પ્યારો તારા હા-
થથી તે પાન ક્યારે આવશો. ૨ બની વરરાય વધો
સોનેરી પરીને વળી માટે માને માકરામાં ક્યારે હવે
માલશો. ૩ વડી હું જોડાણી બની પેરામાણી પેર ઘણી
વડી વીરને વડાઈ વી ૧ ક્યારે આવશો

ચોપાઈ.

મોડાના તન વાંઢા કરે, ભારે કુળને હનકુ કરે;
રોક પરકા બ્યાજ લીએ મુખ માગ્યા વેવનને દીએ.
જયમ ત્યમ કરીને પરણિ નાર, રહે લાજ આલે વેવાર;
નેમ કુંવરને ન મળે નાર વાત કરે સઘળો સંસાર.
લક્ષ્મણા કહે અમુને લાજ. કન્યા વીણતો કયલે રાજ.
લાવો દેરાણી આ દીશ, નેમ કુંવર નવ ધરશો રીસ.

ઢાળ. ૥ “ મેલો મોહન મારી માટલી ” એ રાગ.
પ્રેમે વદે પદમાવતી, હારે સુણિ નેમજી સુજાણરે માનો
ને વાત વીવેકની, હારે નાર પરણિ પ્રમાણરે પ્રેમે વદે ૧
અજવાળો ને કુળ આગણરે, રહે ઉઘાડા દ્વારરે. લા-
ગણિ હયા લાવો તમે, હારે સુખદ શારો સંસારરે. પ્રેમે
વદે ૨ વરવુ દીસે મારા વાજમારે કહે કુંવારો કાયરે:
પરણિલા લોકા પુરમા, હારે હાંસી કુળની હાપરે. પ્રેમે
વદે ૩ કમ સરીખા ભુપતીરે કરે મદાવે રાજરે, તેનો

તે વઢો વીર છે, હારે લાગે કુળને લાજરે પ્રેમે વદે ૪
 પીતરાઈ પડછા નાખશેરે. વાત કરતાં વીચારે; જાણી
 મોટાઈ જડુનંદની હારે મળી નેગને નહી નારરે. પ્રેમે
 વદે ૫ અખળા વીનાનો આદરીરે, દાડી કુખો ગણા-
 પરે; તરણાથી હલત્રે કુંવારો. હારે જાતાં જગમાં
 જણાયરે પ્રેમે કહુ ૬

દાહરો.

નારી વીણ નર રાંક છે પગતે પગતે વાંક;
 સાખ્ય નહી સજ્જન વિશે કદાંક ચોટ કાંક.

જાણુવંતી તે પળે, ખાદ્યાં ખાલ રસાળ,
 નેમકુ ર નારી વીના ધનીઓ જન કગલ.

ઢાળ. ૥ રાગ મારગાનો. લખો સવામાં કંકુ
 નેહમે શ્રીફળ લખો સંસાર વહુજી એ રાગ જાણુવતી
 કહે પરણ્યા તે માણસ કુંવારા તેટલા ઢોર, દીપરજી.
 કુવાની છાંપડી કુવામાં રહે છે, ઉરમા ઉભરા અધોર
 દીપરજી. રાંધી રસાઈ કુણ ટંકે આપે, નેહ ધરીને નીત
 દીપરજી. પરનારી ઘરમાં નવ પેસે, પુરો ઘરે ન પતીત
 દીપરજી; નારી વીના સંસારજી સુનો સદન જેવુ શમશાન
 દીપરજી. નારી વીના નર વંશ ન વાધે અવજસને અ-
 પમાન દીપરજી, વેત્રા મોત્ર કદ જશે આવશે, વાસવું
 પડશે દ્વાર દીપરજી વાટ નેશે કોણ વીનતા પાખી,
 આપશે કાળ અહાર દીપરજી. વેળા કવેળા ભોજન પામો,

રજ્ય રૂકે ન પાય દીપરજી. પારકે હાથે પ્રેમ લીનાનું
 પારખું ધરધ ન ખવાય દીપરજી. ખાડુ ખાર મોળુ તીખુ
 કાચુ પાકું ન કેવાય દીપરજી. દારા લીણનો કુનાઆ
 મધે નર દીન જન સેવાય દીપરજી.

ઢાળો. ૥ હરી ભજન લીના કુખ દરીઆ સંસારનો
 પાર ન આવે. એ રાગ.

હો દીપરીઆ માનેને મનડેરે વચન અમારે; કહે
 રજાઆણી મનન કરોતો તેમાં હીત તમારે ટેક. આ જો-
 બનીઆનો છે લટકો, આ રંગ પતંગ તણા મટકો મારે
 મુકી દઈ મનનો મટકારે, હો દીપરીઆ. ૧ તમે લા
 આણી પરણો લાડી, સંસારની ખીલાયો વાડી સુખીઆ
 ધારો દાડી દાડીરે હો દીપરીઆ ૨ આ મલ મંદીરમાં
 કુણ માત્રે આ નેહની નજરે કુલ ન્યાણે; કુણ સનપટ
 તાણીને આસરે હો દીપરીયા. ૩ તમે ધન કોને કાન
 રજાશો, તમે મન મુકી કોને મજાશો તમે કોના અં-
 તરમાં ખજાશો, હો દીપરીઆ. ૪ કુણ કુંસે તમથી
 રીસાસે; કુણ વાટ જોઈ વળતી ખાશે; કાણ દેખીને રાજી
 થાશે, હો દીપરીઆ. ૫ પરણી ખરમ ભણે પાળો. કરનાર
 નથી વચ્ચે ખાળો; આ છોકરવાદીને ટાળોરે હો દીપરીઆ ૬
 દોહરી.

ગંધારી શુભવંતી કહે, વહી લીવેકે વાણી

નીરમળ નેમ સુલક્ષણ, સુલજ્જે વાત સુજાણ.

ઢાળ.

કાનજી માખડીએથી રડ્યા ખડ્યા પણ ભલે પડ્યા હો
લાલ વેલા આવળે હો લાલ.

દીયરીઆ ભાજઈ કેરા બાલ, ભુંડા લાગયુ હો લાલ;
ભુંડા લાગયુ હો લાલ.

દીયરીઆ હુકમ ન આવે લેશ અમારી ઉપરે હો લાલ;
ભુંડા લાગયુ હો લાલ.

દીયરીઆ ઉઠ્યા પેલા આજથી દાતાજી નહી દીએ હો
લ લ ભુંડા લાગયુ હો લાલ

દીયરીઆ અએ વેઠતા અમે, હવે નહી વેઠીએ હો લાલ
ભુંડા લાગયુ હો લાલ.

દીયરીઆ ઝાઝા પનના ઘણી ગણાશો પટીએ હો લાલ
ભુંડા લાગયુ હો લાલ.

દીયરીઆ ફેરાજ ફાવે તેમ પડ્યો આ દેશ છે હો લાલ
ભુંડા લાગયુ હો લાલ.

ઘમતો પરણો ગોરી નાકર ગોસઈને વેશ છે હો લાલ
ભુંડા લાગયુ હો લાલ.

ઘમતો રહો ગામની માંહ ફીર થઈ ભલે ફરો હો લાલ
ભુંડા લાગયુ હો લાલ.

દીયરીઆ ખળતી બાલુ બાલ ન રીસ હઈએ ધરો હો
લાલ ભુંડા લાગયુ હો લાલ.

ઢાળ. ॥ સાંભળરે તું સજની મારી રજની ક્યાં

રમીઆવીછરે. એ રાગ.

વાંઠાં સાથે વાત કર્યાનો નહી નારીનો ધરમછરે, અ-
ખળાને એ આળજી બેસે, મનમાં સમજો મરમ ભોજઈ
ભલુ કેછરે. ૧ વાંઠાનો વીંધાસ કર્યાથી જાય ભરો
ભારછરે; નેમ કુંવાર પદમની પરણીને આવજો આમારે
દ્વાર; ભોજઈ ભલુ કેછરે. ૨ આઝુડું શું કહુ જાવજી,
પરણી તીરમજ નારીજી; દાન વ્રત તપ પછી આરંભો
સદા રહી સંભારી; ભોજઈ ભલુ કેછરે. ૩

દોહરો.

ગંધારી થાકી કથી, કડવા ઝાઝા વોળ.

સતમામા ઉમરે અતી, નઆવતાં બે નેળ.

૧. ૮૪. ૧૧ પરનારીની પ્રીતભવે અવ છંડીએ લલનાં.
એદશી, સીદને એવડું બાડ્યા સૈઅરરેને છાંનડી લલના, પ
રણ્યા તણી તો વાત નથી કાંઈ નાંડી લલના ૧ ખળીઆ હ
રો ખળવાંત અંત આજે આવીએ લલના. ભાભીએ કરો
બાલ એકે નવી ભાવીએ લલના. ૨ કાયર પુરેષ નેમ
પરણેશું તે પદમણી લલનાં. સમરથ હરુ છે કામ જોને
હુંય હઈએ ધણી લલનાં. ૩ નારી તણા નહીં જલ નાતી
હરતી વૃલ્ય છે લલનાં, જોને તે હોરો તે હામ તેને
મન શુલ્ય છે લલનાં. ૪ નારી માગે વળો વજ્ર ઉત્તમ
અમલ ઓપનાં લલનાં આપે નહીં જો નાવ રામારહે
ઠોપતાં લલનાં. ૫ નારી માગે ધણી ધાટ હાટ કરારે

વડા લલનાં, મહી અમુલક નંગ હીરા અતીરે જડયા
લલનાં. ૬ નારી માગે નીત નીત નવીન જુદી જાતનાં
લલનાં, તે કેમ નેમથી ધાય પુરાં ભાત ભાતનાં લલનાં
૭ કરેશું નેમ સીયાન પોષણ પુરૂં નાનું લલનાં, હામ
વાળાનું છે કામ વળી નર ઉદારનું લલનાં. ૮

દોહરો.

વીધ વીધ વાના માગસે, વામા કેમ અપાય.

માઠે કેરો નેમજી, પરણ્યા કેરી નાપ. ૧

॥ ઠાળ ॥ સમુદ્રવીજય કુળ અંદલોરે, સામળીઆજી
એ રાગ. રમણીક બાલ્યાં રાધીકારે, રંગ રાખોજી જા-
ણ્યું મિંતો મુખડે ભાખોજી, પરણે નારી પ્રેમથી રંગ
રાખોજી કરી હૃદયે હઠ કુર મુખડે ભાખોજી. ૧ સીત્યા
મુકી દહીં સીતનીરે, રંગ રાખોજી; પરણી રૂડી પર,
મુખડે ભાખોજી, પુરૂં કરીશું બેઠનુરે રંગ રાખોજી, અમે
અમારે ઘેર, મુખડે ભાખોજી ૨ સોળ સહસ્રને આઠ
છેરે, રંગ રાખોજી; કાનજી કેરો નાર, મુખડે ભાખોજી.
તેમાં તે એક તમારીનેરે, રંગ રાખોજી; ગણે નહીં
કાંઈ ભાર, મુખડે ભાખોજી. ૩ ખાવો પીએને ખુબો
કરો, રંગ રાખોજી ખરચો જોતા હામ; મુખડે ભાખોજી,
પરણીને રૂડી પ્રેમદારે, રંગ રાખોજી; રહો અમારે ધામ,
મુખડે ભાખોજી. ૪

॥ ઠાળ ॥ રાગ ઉપર મુજબ, ત્યારે તે બાલ્યા ને

મજીરે નહીં માનુંછ, ભાખી સુણજો વાત નથી કાંઈ
 છાનુંછ. નારી લાળ્યા નર તેહનરે નહીં માનુંછ સુખ
 નહીં એક શાન નથી કાંઈ છાનુંછ. ૧ રામજી કુખ
 પામ્યા ધણેરે નહીં માનુંછ, શીતા શુંદરી કાળ નથી
 કાંઈ છાનુંછ; તવણ રોળ્યો નારીએરે નહીં માનુંછ, ગઠ
 લંકાનો મહારાજ નથી કાંઈ છાનુંછ ૨ દ્રૂપતી રૂરે
 કારણેરે નહીં માનુંછ હરિવ ક્રોળ કટાઈ નથી કાંઈ
 છાનુંછ; પાંડવ કુખ પામ્યા પરમ નહીં માનુંછ. તે
 પણ તેની લગાઈ નથી કાંઈ છાનુંછ ૩ એ બીજી બીજી
 લખનારે નહિ માનુંછ છે શાઓની મહા નથી કાંઈ
 છાનુંછ; વાર વધે વિરનારતારે નહિ માનુંછ, ભાખી
 ભાજો સદા નથી કાંઈ છાનુંછ. ૪ સુખ નહિ નારી વિદેરે
 નહિ માનુંછ, નારી કુખ ઈધાણ નથી કાંઈ છાનુંછ,
 નોયમા નોય નારી કહીરે નહિ માનુંછ, નિમ્બે નરકની
 ખાણ નથી કાંઈ છાનુંછ. ૫

કુહા.

રાધાજી કે નેમને બાલ્યા એશું બાલ નારી સુ.
 ખની રેલડી, કાણ નારીની તોલ. ૧ નારી ખાણ નગીનની
 ભામનિ કે નહિ ભુલ્ય, આપ સરીખા તે ઉપજો. એવો
 રતન અમુલ્ય ૨ તે સુણનાં શરમાઈને, હથીયા નેમ
 કુમાર નિયિ નજરે ન્યાગીને. કર્યો નહીં ઉમાર. ૩
 હસનાં દેખી હણી પડ્યો, શામા કેરો સાપ, માનું મા

નું મુખ કહી, તાગી લીધી હાથ ૪ વધાઈ મોકલિ
વેગથું, હુંશ ધરીને મન, વળતી નેમને નારીઓ આખ્યાં
આપ ભાવન. ૫

ઢાળ. ૧૧ પાટણ શેઠેરથી પટોગીઓ લાવજોરે એ રામ.
માલી વધામણી વેગથુંરે, આવી આવી દ્વારા મતી માં
હજો; નેમે તે વીવા માનીઓરે, તેવું જાણ્યું છે સરવે
ત્યાંપજો માલી વધામણી વેગથું મવણિ તે કાનજીએ
સાંભળોરે નેમ વીવા તણી વાતજો, પાર મનોરથ સઉ
પડ્યારે, રહે યમા રણીઆતજો. માલી વધામણી વેગથું
૨ રંગ ઉમંગનો અંગમારે. વાદ્યો સુવાદે માંપજો
શય પયા સુણી વાતડોરે નેમ તણા પીતાપજો. માલી
વધામણી વેગથું ૩ કશ કહે અતા શેઠથી બળીઆ
વીરા બગડેજો; વીવા તે કરવો નેમનોરે, તઈયાર રો
તનમેવજો; માલી વધામણી. ૪ કન્યા સુઠો મળ અં-
ગનીરે, નીપુણ શુભ નીધાનજો; નામોઆ કુળની શોધવીરે
જેતું રૂપ તે રંભા સમાનજો માલી વધામણી ૫ બ
જહેવ બાંધવ બાલીઓરે, વિરાજ એક વીવેકજો નગરમા
નોરખી આપણિ રે, કન્યા કુંવારી એકજો. માલા વ-
ધામણી ૬ ઉગરશોનની બટડોરે, રૂપ અનુપમ સારજો;
જુમને તે જોડુ નેમજુરે, નામે રાજુલ નોરધારજો; મા
લી વધામણી ૭

દેહરા.

કે હજીયર શ્રી કૃષ્ણને, મે નજરેથી જોઈ. સુંદરી
સમા રવરૂપની હુનજમા નહીં કોઈ રૂપે રતીની વૃદ્ધ
છે, સગુણ સુનિતી ભંડાર. મધુરા મંથન મીતની, લક્ષ્ણ
વીસને ખાર.

॥ કાળ. ॥ નેમ નગીનની જોડ ઊંચા કુળની
કનકા; નહીં આપણ કે જાડ, નિપુણ શાસ્ત્રમા નીરમળી.
ઉગરચેનને ધામ, વીવા કરવા કારણ; ગયા કૃષ્ણ નિજ
કાળ, કરવા વાત વીમારની.

॥ કાળ ॥ રતનમા ગુણ મીઠાંરે એ દેશી. વધાઈ
માલી વેગશુંરે, દ્વારામતી તે માય, નેમે તે વિવાહ મા-
નીચારે, તેવું જાણ્યું સરવે ત્યાંય. વધાઈ માત્રી વેગશુંરે.
આકાંક્ષી કૃષ્ણ એ કાંને સાંખજોરે, નેમ વિવાહની વાત
સાના ટકા શસ્ત્ર આપીએરે, રૂદે પછ રળીઆત વ૦
૨ રંગ ઉમંગ અંગમારે, વાદ્યો સુવાદે માય, રાજ
ધપા સુણી વાતડીરે. નેમ તણા પાતાય. વ૦ ૩ કમ કહે
અતી કોડધીરે, ખળીઆ વીર ખળદેવ. નારી લાવવી
નેમનેરે, આપણે જો તતજય. વ૦ ૪ કન્યા તે જોએ
ફટકીરે નીપુણ ગુણનીધાન; ઊંચા કુળની લાવવીરે, રૂપે
રંભા સમાન. વ૦ ૫ ખળદેવ અંધવ ખાલીઆરે, સુહા
વીર વિવેક; નગરમા નીરખી આપણેરે કન્યા કુંવારી
એક. વ૦ ૬ ઉગરસેન ધેર જીટકીરે, રૂપ અનુપમ માર;
જીગતે જોડું છે નેમનુંરે, નામે રાજુલ નાર વ૦ ૭ કાન

કરે છે કામનીરે મુશી કરાછો વાત, ઠોળને મુખડે
કામનીરે, તપે ભાળી કાછો વાત ૫૦ ૮

॥ ઠાળ ॥ મુંગાઈ ગઈતરે થાંઠણી એ રાગ.
ધન ધડી ધન દિન આજનો, આજ મારે આનંદ અ
પાર; કમ પધારયા મુજ આંગણિ, ઉગરશેન હરખ મોનાર.
ધન ધડી ૧ આજઠ હીમનો બેસવા, સનેહુ કરિને
સન્માન; વાયુ ઢોળેરે વાલયો, આપ્યાં ફોફાળ પાન;
ધન ૦ ૨ ઉગરશેન પાણીરે ઉમરયા, આજ કમ અંકલડા
નાય; મરણિ માફા કરાણા કરી, હીસે અનુપર ન સાધ.
ધન ૦ ૩ કીધુ પાવન ધર માહર આત્મા શી છે માહારાજ
મંગા આળ્યા આળસુ ગ્રહે કો મુજ સરખુ કાંઈ કાજ
ધન ૦ ૪ ઉમરે કમ આનંદથી, ઉગરશેન માનો જો
વાત; રાગુલ ખેટડી આપની પરણાયો નેમનો સાધ.
ધન ૦ ૫ જોવું જોઈએ જોડું તેવું મળીયું છે સેન; હીરો
હેમ મધ્યે જરે, તેવું દીસતુ તેજ. ધન ૦ ૬ આનંદ
વાધ્યો અતી ધણી, ઉગરશેનને અંગ; કીધો વીવા તે
ઠાડયા, વીનયનો વાધ્યો છે રંગ ધન ૦ ૭ મારાં ભાગ્ય
ઉદે યપા પુત્રીનો ધન અવતાર, રૂડી રતી છે રાગુલ
તણી, પામી નેમ ભરપાર. ધન ૦ ૮ મુકતે જોતી તેડાવી આ
જોવા જપકારો જોષ; લક્ષ લખીને આપીયુ, હાથે
સરવેને હાંપ. ધન ૦ ૯

ઠાહા.

આપણુ શુકલ પક્ષની, પંચમી મંબળવાર) લક્ષ

હીવસ નિરધારીને, ગયા કાશ નિજ દ્વાર; સગા સહોદર
સારીને, સંભળાવીએ પેર; નેમ તણી વીવા કરચેા. ઉઘ-
સેનને પેર; રાત્રુલ કન્યા તેમની, રૂપે રતીની પુલ્ક;
શયી વદની અગત્યની, સુવરાજ મંપા કુલ.

૥ ઠાળ. ગોળ ખાણ વેંચીઆ; આનંદ અંગ ન
માય; વીવીચ વાળાં વાગીઆરે, કુંકભોજા ધાય; મં-
ગળ ગાવા માત્રુનો, મંદરમાં મહલાય, ભીડ ધઇ ભારે
ધણી નહી ઠામ દેવા પાપ; લખા દેથ વીદેયમાં કંડાતરી
ત્યાં સાર; વાજાં સગાં વેગે કરીરે, આ જો મુજ દ્વાર.
તરીઆ તોરણ ખાંધીઆ. આનંદ અપરંપાર; વેગે કરો
એસારીઆરે, ગણપતી જ્યહાર; નૌખત વાળે નવ નવી
કુમ કુમે પીળાં ચોક; વાત સુણીને હરખીયારે, વાટે
જતા લોક; વણી શેવ શુંવાળીઆરે, વડીઆ મુકી સાર;
પાપડ વણીઆ પ્રેમધીરે, હૃદયે હૃદય અપાર; કાશ દ્વારની
થી કથુ સોખા ન પામુ પાર; શેશ થાકે શસ્ત્ર મુખધી,
મથુ મુજથુ પાર.

૥ ઠાળ ૥ રાત્રુલ ડરી આવડી, ને ઉઘસેનની
નાર; વીવા તણી વીવેક કરવા. ગમ્યા છે નીરધાર;
ગીત ગાવા ગોરીઆ, આવે ધણી ગુણવાન; આરેકા કે
જાખસે અતિ આગી આદરમાન; જકુનંદ ડરી જાન
માટ જોઈતા સામાન; સાનંદથી સત્વર કરવા, ભોજને

જીવે જાન.

॥ ઢાળ ॥ મારે હાથી મીતારા તેડાવીરે, ડાવીદ
કાર જરોનં બાલાવીરે કરવો માડવો આગના હીધારે,
સામગરોની સગડ્ય હીધારે રમી ગંડપ રમના સારારે,
સુર સરખા જીવે ધારી ધારીરે આરસપાણી ખાધી છે
ઠારે, માંહી યુડ્યા છે કામ ખીસારે તકતા હાંડ્યા
અમરુખ હીધારે, જોતાં જીવને તરશ્યા છાપેરે; એક
વસ્તુ જાણ્યાં અનેરે, એવો હીધો છે મહી વીવેકર
સ્થાન કામી હીરામજી જડીયારે, જોધી સુરજ આપ્યા
પડીઆરે, કીધો કમાનો સામા સામીરે. સારી શોખા
હીસે નહીં ખામારે, માંહી મીતરોં મીત્ર વીમીત્રરે અ-
વલાકીને થઈએ પવીત્રરે, કૃતી કરનાની સદ્ગી સોભિરે,
જોવા દેવ તણું મન સોભિરે, મીતર્યા પુરણ પંડીત ભાણતા
મહી નાગાવટી નાણું ગણતારે, મીતરયાં ખાળક જાપ
નીશાજે. મીતરયાં મેહેવા સોટી કર આલેરે. મીતરયાં
પંચી તે પંચે પરપરાતાં, કંઈક કાસદ કામદાં કરતરે.
મોટા મીતરયા દેસ નરેયરે, માંડવડો તે મનહર અથરે.
કાડ્યા ઈંદ્ર ઈંદ્રાણી છે સાથેરે, જાણે શેવા સ્વંકારશે
હાથેરે; વહી ઉઠસે વાણી મધુરારે, કળા એકે ન મેલી
અધુરારે. મીતરયા ગાંધર્વ ગરવું ગાનારે, માંહી નારદ
વેળા વાનારે, માંહી સહજ અઠાશી મુનીરે. જાણે કરશે
તે વેદની ધુનરે. મીતરી નામ અવછરા કરતીરે, જાણે

આળસારે હાથું ફરતીરે, માંહી ચીતરચો મલ્લ અખા-
 ડારે એકે જીતી બીજને પાડ્યોરે મારે ચીતરીઆ મજ
 ઘોડારે, જાણિ પાંચા છે હીમ અછોડારે. ઉપર અરવા
 છે અલખજારે, પેટુલી વીશીના છે ખડુ છેલારે, માંહી
 કેસરી સહી વીજાળરે, જાણિ દેશે તકુરી ફાળરે. માંહી
 ગાયો કાલે ફેરે છેરે જાણિ હમણા તે ધાસ મરેછેરે.
 નોખી નહીંએને બ્રાત્રા નાજારે. રમ્યા સરોવરેતો રૂપાજારે,
 માંહી બીન મગર છે મોટારે. જાણિ દોડસે દોટમ દોટારે.
 ચીતરો જળ ભરતી ત્યાં નારીરે, કોના બાહું ધીરજ
 પારીરે ઝાઝા પરવત પાહાડ તે માંહીરે, જાણિ વેટુશ
 સરીતા આંહીરે. ઝાઝા ઝાડ જરૂરી ચીતરીયારે, જાણિ
 ફુલને ફળ ઉતરીયારે, સાગ સોસવ સુખડ મારીરે,
 આસો પાલવ આનંદ કારીરે. આંખા વાડીઆં આંખ
 ત્યાં અટકે, લીલી કમ ત્યાં કેરીએ લટકેરે. માંહી
 ઝાગરડો ને માલતીરે, જાણિ લીલી લતાએ હાલતીરે.
 એવી વન્દેપતી ભાર અઠારે, માંહી પક્ષ તણી નહી
 પારેરે. હીમ વરણા તે હંસને જાણીરે, જાણિ બાલશે
 મનહર વાણીરે. માંહી કાપ્યા સારમડાં રન્નેડેરે, ભરી
 ફાળને મરગલા દોડેરે; કળા સહીત કળાખીતો નાચેરે,
 એવું અવલોકી દીલ રાચેરે; માંહી મેના પાપટને સુડારે,
 કાઝા કઠેવાના પોંજર રૂપારે, કોપલ કાડી છે આખાને
 ડાળેરે, જાણિ બાનશે રાગ રૂપાળેરે, અઠલાં માતક મારૂ

મકારે, મંડપ રંગીઆ છે ભીત ચારે. એવા પક્ષી
 ભીતરીયાં અશંખરે, વરણન કરતાં ન પામુ અંકરે માહી
 ભીતરીયા અંદ્રને સુરે. જીન રજનીનું સરખુ નુંરે ભીત
 લીપી કનકની ગારેરે, કામ મળકે છે મીના કારેરે.
 સામા સામી સામનની હારેરે, મધ્યે તેજના સ્પંભ છે
 સારેરે, માંહી ભાતીની શરો લેહકરે, મહી રુડા કું-
 વારા બેહકરે, રૂડા માસુખ સ્થાનક નીરખીરે, મળે મેઢની
 જોવાને હરખીરે.

દાહરો.

મહા મનોહર માડવો, રમીઆ રૂડી પેર;
 આનંદની હુલી અતી, ઉઘસેનને ઘેર.
 રાતુલ અંતપુર વીથે બેઠી કરે વીચાર.
 મન ગમતો મુજને મળ્યો, નેમ કંપ નીરધાર.

॥ ઠાળ ॥ “મનના માળ્યા રાજ મને મળ્યા’.
 એ રામ. રાતુલ રુડા કરમ તણી રતી. ૧૬. મળીયું
 સાસરુરે. મનને ગમતુ મુજને આજ, પાર મનોરપ સઉ
 મનના પડ્યા, આજ ભીતવ્યું સરખુ રે, મનમાં કલપેલું
 મુજ કાજ, રાતુલ રુડી કરમ તણી રતી. ૧ પૂરવે મં
 ધણારે કીધા હસેજ પૂત તપ દાન; તે કૃષ્ણ આડે આળ્યાં
 આ સમ, નશીપમાં નહી મળારે; પામી કંપ પૂરણ
 ભગવાન, રાતુલ રુડી કરમ તણી રતી. ૨ જોવો સા-
 ભાળ્યોરે યવણિ, તેવો મળીઆ નાય; શુખની શીમા

વળીયુ જોગધી, હજીયામાં હજયોરે રતન અડયું મુજ
 રાકડા હાથ રાતુલ રુડી ૩ વર વરજાગીઓરે. મારાં
 મીતડાં કેરોઓરે. હરી મારા હજયા કેરો હાર છે, ભવો
 ભવ માગીઓરે, એતો મારા કાળજડાની કેર, રાતુલ
 રૂડી ૪ વીધ વિધ લોભવુંરે, સુખ સામળેઆ વરની
 સાથ, આજ જોડળમાં આવ્યું આભલું ચુંટ્યો માંદોરે
 મુજને મળીયા નેમીનાથ. રાતુલ રુડી ૫ સુવાદે
 સાસુડીરે, સસરા સમુદ્ર વીજળ છે શુર જોઠ મળ્યા
 જડુમંદ શી કશીજી, આશ પુરી પડીરે આજ મારે સોનાને
 સુર; રાતુલ રૂડી ૬ હરજી હોરોરે. સુવરણી હરી
 વડની હું હેમ; પાનુ પ્રેમતણું મધે ધરયું નાણીનો વીર-
 લો. ગળીયું જોડું જોગએ જોમ; રાતુલ રૂડી ૭ પરજા
 પાતજોરે હરિ અંધો હું નામરવેલ; એ ધનસ્થામ હું
 વીમળા વીજળી, મન ગાન્યો મળ્યોરે, એ પપ સાકર
 હું પીંગજેલ. રાતુલ. ૮ નુન્ય હવે નથીરે આનંદ ઉ-
 ભરાયો ભરપૂર. રંગની વહી સરીતા રેલતી, કવી શું કે
 કપીરે; પ.મ્યા માહાસુખ કુખડાં કુર; રાતુલ રૂડી ૯
 દોડો.

રાતુલ ૧૬૫ અધીર છે, વીવીધ વીચારે અમ;

પિયુને લખવા માંડીચો પ્યાર ધરોને પત્ર

॥ ઠાળ ॥ એા અલખેલા રાજ આવજો; શી
 દ્વારામતીરે પાવન પરમ સુખદ સુખસ્થાન, આશા ભરી

અપ્પળાની સાસરી, નેમ નેગીનછરે, શીરોમણ રવામી
 સુગુણ નીધાન. ઓ અલખેના ૦ ૧ લખીતંગ કીકરીરે,
 અરજીરજ રાજ્યુત તાણા પ્રણામ; શેવા મધ્યે સપ્પળ સ્વી
 કરશે. લખે હરખે ભરીરે; જીવે જપી તમારુ નામ.
 ઓ અલખેના ૦ ૨ કુશળધુ કંથછરે. આપ કૃપાને અતી
 આધારે; રાત્રુ રદયમાં છખી રાખીને. આપ સમંધધીરે.
 વાધ્યું સુખક અપરંપાર; ઓ અલખેલા. ૩ મનમાં
 માહરારે માન પીતા ઝાઝુ મકલાય; જમાત જાણી જડુકલ
 હીપને. ગુણ તમાહરારે; ગરવા નિશદીન ધરમાં ગાય;
 ઓ અલખેલા ૦ ૪ કીરતી સાંભળીરે, સંજીત થયું છે
 મારૂ સીત; અધીરૂ ઉર ન જાપે જવડો; દાહડા દો-
 હલેરે કાક જળયર જળની પ્રીત, ઓ અલખેલા ૦ ૫
 મનકુ માહરેરે, મળવા આવુર રહે અપારે; સ્વામી પેખુ
 હું સ્વપના વીશે, મનસુખા ધણારે, ઉપજે વાતમ વારંવાર,
 ઓ અલખેના ૦ ૬ વર્ધભવ વાલશુંરે ભોગવવાની ભારે
 આશા લાડી શક્તલ તણા ઉછ ગમાં, મોજે માલશુંરે;
 રહીને પાતળીઆની પાસ, ઓ અલખેના ૦ ૭ સુખના
 સાગરારે, અરજ દાસીની ધરી ઉર; વેગે જાન લેઈને
 આવજી, ઓ નટ નાગરારે, માહાસુખ ધો કુખ કાડી
 ફર, ઓ અલખેલા ૦ ૮ .

કુંજીઓ.

પત્ર લખીને આપીઓ, કીકરી કર મોઝાર;

રનેહ સુપને શ્યામને ત્રાત્રા કહી ઝુહાર
 ત્રાત્રા કહી ઝુહાર, રંક રાણુલના નામે;
 નેને એકલી આજ વેદના મારી વામે.
 જવાખ ઝટપટ લાવને પ્રીત ધર કેવી પીચો;
 કેને નારખી નજરથી પત્ર લખીને આપીએ ૧
 દોહરો.

દોટ કરી દાસી ગર્ધ, નેમનગીનની પાસ;
 પત્ર હતો તે આપીયો. ઉરમાં પરી ઉલાસ.
 વાંચી પત્ર રાણુલ તણી, નેમે કરી વીચાર;
 જવાખ ઝટપટ આપવા લખવા માંડ્યું સાર.

૥ ઢાળ. ૥ પરનારીની પ્રીત, ભયો ભવ છંડીએ
 લલનાં સવસ્તી શુભ સંસ્થાન કુંવાર અંત્યે પુરતો લલનાં.
 વસે ત્યાં રાણુલ નાર, આશા એને ઉરતો લલનાં. ૧
 લખે છે નેમનગીન, પત્ર વાંચી તમ તણી લલનાં તેમાં
 તમિતો લખેલ, ગરવ નારીરે ધણી લલનાં. ૨ તેયું તે
 લખ્યું આજ, તમારે ઘટે નહિ લલનાં; લખ્યું હશે ને
 લીલાટ તેતો મહિ ધરો સહી લલનાં ૩ પાણીજ પેલાં
 પીંજર, કહી ન ઉતારીએ લલનાં: પરધાજ પેહેલો
 વિલાસ, નારી નવ ધારીએ લલનાં ૪ વિચારણુ વરધારે
 જાય, પાછું પેસે મુખમાં લલનાં તેથી તે છંડી નાર.
 રહો રહા મુખમાં લલનાં ૫ આડી હુાય ને રાત, વાતો
 તે ન કીજીએ લલનાં; એક અરીહંત દેવ, તેનું નામ

લોજીએ લલનાં. ૬ વીધ વીધ પાળી ધર્મ, કરમ બંધ
 છોડી લલનાં; પડે ને સંકટ તોય, ટેક નવ તોડવો
 લલનાં. ૭ સુક્ષ્મ ખાદર જીવ, ચાત્રો તેને જાળવી લલનાં;
 દયા દીલમાં અપાગ, પ્રીત રાખી પાળવી લલનાં. ૮
 એછે સરવમાં સાર, દોસ્તી એની દાખવો લલનાં; મુકી
 થોં મનનો મોહ, ઝાઝો નવ રાખવો લલનાં. ૯ ફીકર
 ન કરશો ફોક, વરષે વેઠેલા આવશું લલનાં; કેછે ને-
 મનગીન, જાન રૂડી લાવશું લલનાં. ૧૦

કહા.

નેમે લખીને આપીએ, જીગતે કરી જવાપ;
 શામા પટ લેઈ સંચરો, એકડી આપો આપ. ૧
 જઈને ઝટપટ તે મુકીયો, રાજીલ કેરે હાથ,
 હુંશે લેઈને આંપીયો, કાગળ રૂદીયા રાપ. ૨
 વળતી વાંચી નેઈને, સમજી સરવે મન;
 દાસીને કેહે કયડે, કીધાં શાજ વચન. ૩
 દાસી કેહે નવી ખાલીઆ નકી છે એ સરત;
 વાંચીને લખી આપીયો કાગળ મુજને તરત. ૪
 રાજીલ વાટ રહી જીવે, ક્યારે આવે જાન;
 નેમ નેમ મુંખથી જપે. અવર મજે નહી જાન.

દોહરો.

રાજીલ રાહા બીઠી જીવે, પરહરો પાણી અદાર;
 પાપ તઈપારી જાનતી, કંઈ મંદ્રને દાર. ૧

૧૧ ઢાળ ૧૧ રાતો ઘોડો રજુ પાંખરીઓ, ચેતધર્યો
 સાણગારજીને. એ દેશી કાંભાવી દીધાં છે સરવે રંગોત
 રડાં ધમ જીને. ઉડાણ જોવા મળકે હીરા, મીનાકરી
 કામ જીને. ૧ માંડવડાની રમના કેતાં પામુ નહી હું
 પાર જીને, ઇંદ્રાસનથી અદકી શોભા, ખની કશીને દાર
 જીને. ૨ નીત્યે નવલા નવલી તેમાં, નાટા રંગો પાપ
 જીને. આંગણ આગળ ખેસી પુરની, નારીઓ નકતમ
 ગાયજીને. ૩ દેશ દશના આવી પોકયા, જીને જયા રાજ
 જીને; સેના પતી આવ્ય છે સયે, મોટી જોની માત્રા
 જીને. ૪ સગાને સંબંધી સઉકો શોભીત અલંકારે આવ્યા
 જીને; એક એકને આદર આપે, કશીજીને મન ભવ્યા
 જીને; ૫ ગ્રામ માને જમવા સઉને, ખળદવળ ખાલવે
 જીને; તે દેખીને સહેરના શજજન, રૂદીએ રાજ થાવે
 જીને. ૬ નર નારીતો સરખ સરખાં, મળી કરે વાતો
 જીને; જરે જઈયું જાંને સરખે, મુકવી નથી આતો
 જીને ૭ કોઈ કહે છે ખગીએ ખેશી આપણ જઈયું જોડે
 જીને; કોઈ કહે છે રથમાં આપણ ગાણા ગ શું કોડે
 જીને. ૮ કોઈકે વહુરો મરીઆદમાં, કહે કંથને છાને
 જીને; રજા આપો રાજ થઈને મહારે જાવું જાને જીને.
 ૯ કોઈક સરખા સાંખીલા તે, વદે વડી વાણ જીને;
 કોઈ કહે છે વરધોડામાં, જીજી માલરી ખાણ જીને. ૧૦
 કોઈ કહે છે મારક જોડી સઉના આગળ જઈયું જીને;

કહે છે કેહે છે વેહે છે ખેરી, પરથમ ધીતો પછું જોને ૧૧

પાડરા.

સામાન સજ સડ રનેડથી, જઈ પોતાને ઘેર;

રાજી થઈ રહીઆ વિશે, નર નારી તે પર. ૧

કુટુંબ કીલા સડીતને, જમાડી ઝાઝે માન;

સાદ પડાવ્યો શહેરમાં, ને ને જોડવા જાન. ૨

પીઠા ઝાળી નેમને, અતી સુગંધદાર

નાપીકે નવરાવવા, હેમ કળસ લઈ સા. ૩

શબ્દગારીને નેમને, કરે હવે તથ્યા;

વીર કહું છે કાઠી, તેનો કહું વિસ્તાર ૪

॥ ઢાળ ॥ મામેતાની દેશી જાદવ વરધોડો મટે

આંકણીં અંગે આલુશણી અતી આપતાં, પેરી નેમ

નગીનજી નાથ જાં ૧ કડાં પુંચીયાળુખંધ પાધીઆં,

સોના સાંકળા શોભાવી હાથ જાં ૨ દશે આંગળીએ

વેઢને વોટીએ, ભારે નંગની પેરી જડીત. જાં ૩

કોટે મોતી માળાએ મહા મુલની, પેરી પુત્રી ધરીને પ્રીત.

જાં ૪ કાને નવ લખી કુડળ શોભતાં ઉપર વાળીએ

ધાણીને વેળ. જાં ૫ માથે મુગટ તે ખંધ રૂક મોળીયુ

મુકી, હીરા અણેકનું જડેલ જાં ૬ મોતી તોરા લટકે

એ મોળમાં ઉપર શોભે કલંગી સાર જાં ૭ અંગે

જરકશી જામો પેરીયા તેના તેજ તણી નહી પાર.

જાં ૮ કર્મળા કુમકુમ ટી દર લેઈને, કચુ તિલક નેમને

ભાત. જાન ૬ વળી અંજન કર્યુ કાજળ આંખમાં,
તેને ટપકું કર્યુ એક ગાલ. જાન ૧૦ માથે ખુંપ નાખ્યો
મોતી માળનો, કોડે ધાલીજ હેમ કટાર. જાન ૧૧ પગે
પેરી મોજડીઓ મોતી ભરી, ખલે શોભે શેલું મુલહાર.
૧૨ કરમાં મીઠું ફાંજળ ખીડલાં, ભરી પસલી માંહિ
મોહાર. જાન ૧૩ અઢતા ધોડે-ડુંદભી ડંકો વાગીઆ,
ખોજ વાજાં વાજે ધણે ધોર. જાન ૧૪ રૂક્ષમણી મહી
રામણ દીવડો માથે મુખ્યો મોતી ખંધ મોડ. જાન ૧૫

ના દાળ ૥ રાગ ઉપર પ્રમાણે. શોભા શી કહું
તેહની. આંકણી. ગાવાં મળી ગઉરડીઓ સઉ ગામની,
સજી સોળ અંગે શણગાર; શોભા શી કહું તેહની, ખત્રી
શસ્ત્ર ગોપીઓ મહી કમની, તેતો એક એકધી ખત્રી સાર.
શોન ૧ કંઈકે મોતી પરોન્માં વળ વાળમાં, તેમાં સોંપ
ભરેલ મિંદુર. શોન સઉને પગે કલ્લાને કાંખી ધુધરા;
કંઈકે પેરીઆ કુલ નેપુર. શોન ૨ હાથે અંદન ચુડાને
રૂડી ચુડીને; તેમાં ગુજરીઓ તે વંશાળ શોન કાને
લટકે ધુલર આલ લોજીઆં, વળી પેરી દામણીઓ કપાળ
શોન ૩ તેમાં ચોટણે ચોડ્યા કૈકે આંદલા, કૈકે ટોલ-
ડીઓ કરી આડ. શોન કંઈને નાકે કાંટાને કંઈને વાળ
ઓ, એક ફરતી મોતી તણી વાડપ. શોન ૪ સઉની
કોડે કાળીગાંડી પાટીઆં, ઉપર ખુમણ હેમનો દાર, શોન
અંમળ વજ્ર પહેરમાં અની આપતાં, કંઈને સાથુડે

સખની ઠાર શો ૦ ૫ કંઈકે શોળાં પેરુરયાં ને કંઈકે
 સાડીઓ કંઈકે ચુંદડીઓને ખીર. શો ૦ કંઈકે ધરઓળાં
 ખાંટ ધણાં પેરુરીઆં, વાંકા અંબાડા વળીને શીર. શો ૦
 ૬ ધુધરપટ પેરુરયા કંઈકે ધાધર, તેની દુધરીઓ ધમધમ
 થાય, શો ૦ એવી રીતે અલંકાર અતી સજી, સરવં
 નારીઓ નેમને ગાય. શો ૦ ૭ છપન કાટી કુંવરો નહવ
 તણા, સાય થયા ઘોડે અસ્વાર. શો ૦ ખીજ ખન્યા વના
 નુનરમાં પહી તે પશુ તેવા સજી શણગાર. શો ૦ ૮ કડાં
 કંદોરા વેઢને વીંટીઓ, તેમાં નંગનું તેજ અથાગ. શો ૦
 સાલ દુસાણી શેલાં ખભે ભલા, વળી માથે મુગટ ખંખ
 પાગ. શો ૦ ૯ ખામી નહો પાશાગ શણગારમાં જાણિ
 અઢયા દેશાવરી ભુપ. શો ૦ વના વાંકડા અંને દીસે ફાંકડા,
 એક એકથી અઢે તે રૂપ શો ૦ ૧૦ કંઈકે અગીએ બેઠાને
 કંઈકે મારો કંઈકે વેરુલે બેઠા પરી વાહાલ શો ૦ કંઈકે
 એને બેઠા મુકી જાળીઆં કંઈકે છોરું બેઠા સુખપાલ.
 શો ૦ ૧૧ કંઈકે પેરુરી આઢીને બેઠા નારીઓ ગાવા
 રથમાં તે રૂડો રંગ. શો ૦ કંઈકે બેઠા સધપરો સુધ-
 રામમાં છોરું ધાવતાં સેધને સંગ શો ૦ ૧૨ કંઈકે હુંસે
 બેઠા સાજન હાથોએ, ઉપર સોનેરી સજીને સાજ શો ૦
 આગળ હરતી ઉપર નોખત ગરગડે, એનો આનંદ થાય
 અવાજ. શો ૦ ૧૩ ખીજ ડંકા દીસે ઊંટ બોડણે, આગળ
 પમરંગી ફરકે નીશાન. શો ૦ ૧૪ હાથી બળદ બહુ

શરૂગારીગા, ઉપર નાખી ઝૂંચી જરીઆન. શો ૧૪
 છત્રી લાખ સેધાથે વાઘાં વાગતાં કે તેથી ગજી રહ્યું
 ખધું ગામ શો ૧૦ નરનારી સજ્જન સઉ શહેરનાં. જોવા
 જળીઆ મુકી પોતે કામ. શો ૧૫ ઇંદ્ર આઘ્યા જોવા
 ઇંદ્રાપુરથી લેઈ ઇંદ્રાજીએને સાથ શો ૧૬ આઘ્યા
 વધમન ખેસી વડા. જોવા વરધોડે નેમી નાથ શો ૧૭
 આપી અદકો તે ઠાઠ જામ્યો આંગણે; કહેતાં કહી
 ન શકાય. ભરપુર. શો ૧૮ એ આજતો યથો વરધોડો,
 નેમનાથ તણી જરૂર શો ૧૯

કું ।

વરધોડો સઉ દેખોને, રાજી રુચીએ થાય વેગે વ-
 ધાવી નેમને ગુણ તે ભરના થાય ૧ કાઈ કહે ધન
 નેમજી, પાણી રાજુલ નાર; કાઈ કહે રાજુલ ધન. પામી
 નેમ ભરપાર ૨ અન્યો અન્ય એમ નેમના, દરે કાઈક
 વખાણ કાઈક વખાણે નારને, રાજો મતી પરમાણ. ૩
 પરણ્યા ખીન પાછી જશે, તોરણથી તતખેવ; નેમ તજો
 રાજો મતી મગન કહેછે દેવ. ૪ વરધોડો સઉટે ગયો,
 વડેરી ફરવા વાટ પીઠી ભરી રાજો મતી ધડેછે કેવા ઘાટ
 ૫ એટ સહયર ખોલાવીને કેછ તેને સંગ; માન્ય શુકન
 થાય મુજને જમણું ફરકે અંગ ૬ માટે સહઅર દોડતા
 ઝટપટ તું નહ આઘ્ય; સમાચાર સુખ શ્યામના. વેગે
 વેલેરી લાવ્ય ૭ શાગ તે સામી મળી, વરધોડોને જરૂર;

અથ હતીથી જોઈને આનંદ પામી ઉર. ૮ દેખીને ગઈ
દાંડતી, રાજુડ કેરી પાસ, વરધોડો વર રાયનો, આવે
આપ અવાસ. ૯ શોભા શી હું વરણું, જામરી જાદવ
જાન; અંશ કહું એમાં પકો, કુંવરી ધરને જાન. ૧૦

॥ ઢાળ ॥ ઘોળ વરધોડામાં આગળ હરતો ઝોળાર,
વરધોડામાં ગદગદ રંતા મસ્ત ડોલેર; વરધોડામાં કચ્છો
મુલતાની ઘોડારે, વરધોડામાં સોરઠીઆ શુભ જોડારે. ૧
વરધોડામાં વિધ વિધ વાજાં વાગેરે, વરધોડામાં ગાયછે
રુડે રાગેરે. ૨ વરધોડામાં ખગીચો તે શક્ષ્મ એ ચારરે,
વરધોડામાં પાલખીનો નહિ પારરે. ૪ વરધોડામાં રથ
ને ગાડાં ધણરે, વરધોડામાં મેના તણી નહિ ખણરે.
૫ વરધોડામાં વહેણી અને ઘોડા ગાડીરે, વરધોડામાં
આસે ચારો અગાડીરે. ૬ વરધોડામાં ધજા પતાકા બહુ
ડંકારે, વરધોડામાં વનાદિસે વગી વંકારે. ૭ વરધોડામાં
જનૈયા જાદવ ઝાઝારે, વરધોડામાં દેશો તે દેશના રાજરે.
૮ વરધોડામાં આજણ એપે અનુપરે, વરધોડામાં એક
એકથી અતિ રૂપરે. ૯ વરધોડામાં જાનડીયો ગાય ઝાઝીરે,
વરધોડામાં રૂપે રૂડીને તે તાજરે ૧૦ વરધોડામાં જામડો
જો જો ઉમારેરે, વરધોડામાં શુભદ્રા લુણ ઉતારેરે. ૧૧
વરધોડામાં અવલ દીપે વરરાયરે, વરધોડાને ઉપમા શોની
અપાયરે. ૧૨.

કુહા.

વરધોડો વરણાવતાં, પામું નહિ હું પાર; સંક્ષેપે

સમજે તમે, એની અતિ વિસ્તાર, ૧ રૂપ તે સુશ્રુતાં
રાણુલ કહે સાબળ મહારી ખેન; જઈને જોઈએ માળીએ,
વર ધોડાનાં પર. ૨ એટલે સહ સહ પર મળી ગઈ
માળીએ સાથ વીર કે છે કોડપી, નિહાળવા નેમીનાથ.

॥ ઢાળ. ॥ પર નારીની પ્રીત ભયો ભવ છંડીએ
લલનાં એ દેશી. જુવે છે જનની વાટ રાણુન બેઠી માળીએ
લલનાં; સાહેલીએ સહ સાથ, મઠી છે અટારીએ
લલનાં. ૧ એમ વહેરીરે એક બોલે, રાજ મુખડે લલનાં;
ઓ આવી અલખેલાની જન જોને સહ પર ઢુકડે લલનાં.
૨ માણ રહ્યું બધું ગામ, વાજા કેરા ધોરમાં લલનાં;
ઓ ફરકે જરીનાં નીશાન. પવન કેરા જોરમાં લલનાં.
૩ ઓ ઝળકે સાજાન તણે શીર, મુગટ બંધ માળીઆ
લલનાં; તે પણ તાજાં તમ.મ. દીસે રંગ ચોળીઆ
લલનાં. ૪ ઝળકે છે સોનેરા સિંગ, રથે ધોરી જોડલા
લલનાં; કંઈક જાદવ તણા તન, કુદાવે કોડે ધોડલા
લલનાં. ૫ ઓ આવે અથ અનેક, ખીજાં વાહનો બહુ
લલનાં. ઉપર અનામી અરવાર, શોભા તેની શી કહુ
લલનાં. ૬ જોને રસાલ.ઓ ખેન, વચ્ચે વરરાય છે
લલનાં; તારા મધ્યે જમ સંદ્ર. તેવા તે દેખાય છે
લલનાં. ૭

કુહા.

જન આવી તે જાણીને, ઉગરસેન મહારાજ; સા

કર સસી નજ મોઢવું, જાગઈયાની કાજ. ૧ વળતી વાજ તે
ગાજ તે સમઈયામાં જઈ, ભાવે ભેટયા કશ્મને, ઉગરસેન
તે ધઈ. ૨ કર જોડો સઉને કરયા પ્રેમે કરી પ્રાણામ;
વરધોડો લઈ રાખી. ગયા પોતીકે ધામ ૩ સોના મહેલ
સોહામણી, હીરા રત્ન જડીત. સે પડ્યા તે જઈ જાનને,
જનીવાસ ખસીત. ૪ ઉગરસેન તે સરવને, દઈને ત્રાત્રાં
માન. ભોજન પીરસી ભાવતાં. જમાડી જુગતે જાન ૫
તે વેળાએ વળી આપોયું ના વાજ માટે નીર. પોઠી ચોળી
નેમને સુધારયું ત્યાંહિ સરીર. ૬ સાણગારી આભણિ,
વરને કરયા તઈયારઃ ધામ ધુમ ધમકી રહી, તેનો કહું
શો પાર. ૭ વીધ વીધ વાજાં વાગતાં, નાટારંગ ખડુ
ધાય હસીપર એસી હવે, નેમ તોરણે જાય. ૮

ઢાગ.

૥ ઢાગ. ૥ નેમ નગીન ગયા તોરણે, રાખ ઉગ
રશેન દ્વારઃ વાજાં વીધ વીધ વાગીયા, ત્યાં પઈ રહ્યો
થેઈકાર; ધુશળ મુશળ ત્રાક શરીયો, ઈડી પીડી સાર;
પુંખવા આવી સાસુડી, ધરી હઈએ હરષ અપાર; પ્રોહીત
કર ત્રારી ધરી, તેમાં તે નીરમળ નીર; ઝટપટ જીવની
આવીયાં, અતિ નેહનું ઉર આરીર એવે કકિતક નીપજ્યું
તે પડ્યું નેમને દ્રષ્ટ; પશુ પંખી પુરાં પાંજરે, તે કા
યાએ વેઠે કષ્ટ; પોતાની વાણી વડે પશુ કરે અતી કલપાંત

(૩૬)

આ માણસનો મેળાવડો, નકી આગ્રશે આપણે અંત;
 પ્રસુતા પક્ષણી એક સધ્યે અતી કરે આકંદ; વાળેગતી
 જખમાં તણે, જુરે વિવાણી પૂંદ; અરે બાળા માહરા
 મળશે કીએ બવ માત; આ ઉગ્રશેતને આંગણે હવણાં
 થશે મુજ ધાત. અન્યો અન્ય એમ ઉચરે, કરતાં પશુ
 ઉર કલેશ, ખહુ નાદ ખંડુકના પડે, ત્યાં ફરે પક્ષી અશેષ;
 નેમને કાને ગયો, પક્ષી તણે કલ્યાંત સારથીને તે પળે
 પુછ્યું પછી ભગવાંત; કે સારથી સ્વામી સુણે, પશુડાં
 કરે પોકાર. પક્ષી પુરયાં છે પાંજરે, કરવાજ કાલે અહાર;
 આપારે રાજુલ પરાજુસો, પશુ પ્રાણ જશે પરભાત નો
 તરે જોરવ મ સનો તે જમસે જાદવ જાત. નેમ કેહે
 એક નારથી, શિર હેલું પાપ અપાર; સ્વારથસુળી અ-
 ન્યનેરે, ખહ્યો આ સંસાર; એમ કહીને હાંકીઓ ગુરસે
 ભર્યો ગજ ધેર; જાણ થઈ જ ન સરવને, પાછા ફાઈ ન
 જાણે પેર; વર રીસાઓ વાત એ, પડી રાજુલ ફેરે કાન
 મુરછા ખઈ ધરણી ટગી, વળી ગઈ શુધને સાન; સુખથી
 કુખ છે સો ધણુ પિડા તણે નહી પાર; રાજુલ ફેરી
 માવડી, કરે હાઈએ કલેશ અપાર.

॥ ૪૭ ॥ બીર કેહે ગઉતમ શુણે એ દશી.
 ભંગાણ પડ્યુ ભારે જાનમાં, જતી વર રીસાઈરે માંડવે
 નહી ફાઈ માનવી, પાછળ પોકડ્યું સઉ ધાઈરે, ભંગાણ
 પડ્યુ ભારે જાનમાં, આકળી. ૧ વાજાં તે ખંધ કરયાં

વાગ્યું, ગાયા ખંધ કરી ગીતરે; વારવા વર નર નારો
 ખમોનરે. ભંગાણ ૨ ફરી ઉભો રાખ્યો કશ્યપે, રોકી
 આગળ વાટરે; પુછે એ નેમજી પાતળા નહિ આપ એ
 પાટરે ભંગાણ ૩ જોવા તેવા નહી આપણે, નહી રાંધ
 રધયતરે વિમારે; મન વિરજા કેમ ગુમ થઈ ગતરે.
 ભંગાણ ૪ બળદેવ કે ખંધવ નેમજી, નારી એ ન
 મુકાપરે, ભોગવે બોલે ભાગની; તે કેમ અમથી ભ્રમાયરે.
 ભંગાણ ૫ કુંવારે નહિ દાપો કોઈનો પરણે પુરો હકરે,
 માટે કચું માની માહરું આત્રી મુકી દો ઝકરે. ભંગાણ ૬
 નેમજી શું નાઠા નારથી, બળીઆ થઈને વીરરે;
 મશ્કરીએ કરશે માનવી નીરખી તમારું નીરરે. ભંગાણ ૭
 કમળા કહે કરજીની, માનો નેમ દીપરે પરણીને
 પરહરો પ્રેમદા, પછો રહેશે પીપરરે. ભંગાણ ૮ હાતો
 હાંકો તન માંડયે, કહે માતજી મુખરે; પાછો વળેથી
 માહરી, લાલા લાજે કુખરે. ભંગાણ ૯ માહરે છો
 મહા જોરમાં, કાપર નહી આપ કુખરે; જાહેરછો જક
 જગતમાં, સાહરને નહી સુખરે. ભંગાણ ૧૦ સિંતા
 તજી પુત્ર સીતની, પરણો રાખીને પ્યારરે; મુકાય નહી
 એ માનુની, કહે માત તે વારરે; ભંગાણ ૧૧ કહકે
 જાદવ આવી કરગરે, માનો નેમ કુમારરે, જક તો આત્રી
 સારી નહી, વહે એમ અપારરે. ભંગાણ ૧૨ નેમજીએ
 તોય નવ પરચું કેટલું કોઈનું કાનરે; આંતે ઉગરમંદ

આવીઆ મુકી મનાવા માનરે. ભંગાણ ૧૩ ગોળા
ખોળા આગમ પાથરે, આનંદ થઇ ઉદાશરે; પાછા
વળે ને પરાણલા, અતી મુજને આશરે. ભંગાણ ૧૪

॥ ઢાંગ ॥ તપ સરીખો જગમાં કો નહિરે. નેમ
કહે નવી પરાણવુંરે સજન જાણો જરૂર. હો ભવીઆન ૦
આજ નવીન દેખી મુજનેરે, અંદેશો પડીએ ઉર હો
ભવીઆન ૦ નેમ કહે નવી પરાણવુંરે. આંકણી. ૧ તરત
અવતાં તોરણરે. પશુમાં કર્યો પોકાર હો ભવીઆન ૦
તેરે સુણીને મુજ તનમાંરે, ખાસે લાગ્યો સંસાર. હો
ભવીઆન ૦ એક તે કામા કારણરે, એ અનંત જીવની
હાથ હો ભવીઆન ૦ તેથી સુણીને ત્રીજાંએરે, થરથર
થરકે છે પ્રાણ હો ભવીઆન ને ૦ ૩ ધીપ્પ ધીપ્પ તેથી
પરાણવુંરે, ધીપ્પ પડ્યો અવતાર હો ૦ ધીક પડ્યુ માન
તાનનેરે, ધિક પડ્યો સંસાર. હો ભવીઆન ને ૦ ૪ જુઠી
માયા જાળ મોહનીરે, જુઠો સગાંનો સાથ. હો ભવીઆન
ને ૦ જુઠું જગત જાણો કારણરે, નેમ ધુમરમાં પાથ.
હો ભવીઆન ને ૦ ૫ તુચ્છ જાણી મેં તમામનેરે, ટકધી
કીધાં ત્યાગ. હો ભવીઆન ને ૦ સંસાર સ્વપનું જાણીનેરે,
વાલો કર્યો વૈરાગ હો ભવીઆન ને ૦ ૬ મનુષ્ય દેહ
મહા માણી મલોરે તેને ના ગાણુ વ્યર્થ હો ભવીઆન ૦
જેને કારણ હું આવીયોરે, તેનો સાધવો અર્થ. હો ભ
વીઆન ને ૦ ૭ મારગ મુકીને માહરારે, સમજી મનમાં

સાર હો ભવીઆનં અધિકમાંયો ઝાહું કહુંરે, નક્કી ના
પરણ નાર. હો ભવીઆન નેં ૮ ત્રીજાંમને ત્યાં છોડ
વીનેરે. મુકાવ્યાં વન મોઝાર. હો ભવીઆનં વળતો
પાળ્યા પંથ નેમજીરે, હસ્તી હંકાવો તે ઠાર. હો ભવા
આન. નેં ૯

ઢાળ.

જાન બંધી ઝાંખી પડી, ઝાંખા થઈ સહ જન;
પાછા તે પણ પરવરયા. આપ આપ ભોવન. ૧ હું હાકાર
વરતઈ રહ્યો, ઉગરસેન અવાસ; પીઠી ભરી રહી પ્રેમદા.
તેથી પડીચો ત્રાસ. ૨ જાણ થતાં રાજે મતી. અતિ
કરે ઉતપાત; નેમ નક્કી પાછા ગયા, તેવી સુભતી વાત.
૩ રાગુલ છે રૂદીયા વિશે, જાણ હસ્તથી રત્ન; માટેરો કી
મારજી; કહે વળી પ્રયત્ન. ૪ લજ્યા મુકી લોકની નિકળા
ધરની બહાર; સાદ કરંતી સંમરી. પેઉની પાછળ નાર ૫

॥ ઢાળ. ॥ આવીને મંદોર માહરે, હો લાલ,
એ દેશી. હલકો હાંકોને સ્વાંમી હાથીએ હો લાલ, હું
આહુતમારી પાસરે નગીના નેમ. ત્યારે તમે ત્યાંથી
માલજો હો લાલ. મુજને મળવા તણી ઘણી આશરે
નગીના નેમ, હલકો હાંકોને સ્વામી હાથીએ હો લાલ.
આંકણીં ૧ ભિજા થઈ મને ભુધરા હો લાલ, વળતો
વનનમાં જાવરેં નં નેં તોરણથી શું પાછા વળ્યા હો
લાલ, ભંગ કરીને ભાવરેં નં હં ૨ દયા જાણી ત્રી-

જામનિ હો લાલ, તેવી જાણી મુજ નાપરે ન૦ ને૦
 આશા પુરાણ પાડો આ સમે હો લલ, હુંશે ગ્રહી મારો
 હાથરે. ન૦ હ૦ ૩ દયાળ ધર્મને દીલમાં હો લાલ, ફર
 કરો મારે કુખરે. ન૦ હુંશ ધણી છે હર્ષયા વિશે હો લાલ,
 તમથુ ભોગવવા સુખરે. ન૦ હ૦ ૪ પાંકી મતુરા ત્યા
 ચોપથી હો લાલ, કરંતી અતી ઉમાટરે ન૦ આગળ
 આવી ઉગી રહી હો લાલ, રેડી રશં લાને વાટરે. ન૦
 હ૦ ૫ કરા કને કાડે કરગરે હો લાલ જીવંતાં જોડોને
 હાપરે. ન૦ અપરાધ શો અખ્યા તણો હો લાલ, નહી
 કહો તમે નાપરે ન૦ હ૦ ૬ રત્નું માન્યું નહી કોઈનું
 હો લાલ, જ્યારે તમે જદુરાપરે. ન૦ ત્યારે પડ્યું તરત
 આવ્યું હો લાલ, પોતે ચાલીને પાપરે ન૦ હ૦ ૭ રાખો
 ને રાજવી માહરો હો લાલ, આવ્યા તણો અતખારરે,
 ન૦ ને ધણી ધર્મ વાતો ગામગાં હો લાલ કહું શું
 વારંવારરે. ન૦ હ૦ ૮ પરણીને પેઉ પાછા વળી હો
 લાલ, અંદોસો તણ ઉરરે. ન૦ હશીને હા કાને મુખરે
 હો લાલ, જક જવા હઈ જરૂરે ન૦ હ૦ ૯ નાંડે
 તે નહીં પાપ છુટકો હો લાલ, કામા કહે આજ કંપરે.
 ન૦ ગાળું કરો તો જાણવા હો લાલ, આપુ નહી જાવા
 પંપરે. ન૦ હ૦ ૧૦

કુંડા.

નેમ કહેછે નારને, વજને કરી મેં ત્યાગ; જરૂર

॥ ઢાળ. ॥ છખીલા ન દોજે છેહ, હુંતો તમારી
 છખીલા. ટક. ભાલી ભામની શુધ અંતરથી જપતી
 તમારે નામ; તેને દગો દેઈ દુર જવામાં એખ અતી
 છે સ્વામ. તરૂણી હુંતો વાંક વીના વનીતાને વાલા,
 તજે ઘટે નહી તેમ પરેણા પહેલા શા ગુણ પરખ્યા,
 આઘ્યા રોસઈ એમ તરૂણી મુકી જવાને સાટે સ્વામી
 સુવારા દઈ વીશ. જીવતર માર જોખમકાર, મેળાં મારે
 મરીશ. તરૂણી અવર પુરૂષ તો જાતને તાતા, માને નહી
 મુજ મન; આશ અવર ઉર માનવ રાખુ તમ શરણે
 મુજ તન. તરૂણી મુસ્તક કાપી માર પધારા. રોકીશ
 નહ જ લગાર; દેખવું નહી ને દાઝવું ન મળે, આપે
 પીડાનો પાર. તરૂણી

॥ ઢાળ. ॥ નારીને નીરાશ કરીને નાથજી જાશે
 તમે ખડુ પાપ તેનું ખેતસે, વીચારજોરે આ સમે. વાલુજ
 નોત્ર વાલમાતો આશ શીઠ આપી મને નાસવું હવે ના
 કહીએ શરમ બેશ નહી તમને, કુવામાં ઉતારા વાલા,
 વરત કાપોછે તમે, વીચાસવાતનું પાપ તમને વનાં શુ
 નહી વેએ; વીજ્ઞતી સુણી વીનતા તણી, વેગે કરી પાછા
 ફરે; નીસવાસ આ નારી તણી તે દયા ધારી દીલ ધરે;
 દોહરે

કહી કહી યાકી કામની, ધરયું ન નેમે કાન;
 નહી ફર પાછા અમે, માનની તું તો માન;

છપો.

એમ કહી નારને નેગજી પછી સીધાંબા;
 ગજા રુઠ થઈ ઘેર, અતી આનંદે આલ્યા;
 વેરયું વરસીકદાન માન જન્યકને આપી.
 ભાગી શકિતી ભુખ લીધી આશીશ તથાપી;
 મુખ માગ્યું આપે અતી નેમ ન ચોરે મન રતી;
 ત્યાગ કરાણ સંસાર, સાર સીકલ ખોદ્યો મપી;

ઠાળ.

મને મારીને રથડા જોડે ખાળા રાજારે” એ રાગ.
 મં પુરવે તે પાપ શાં કીધાં મેલો મારે કંથેરે.
 મે સાધુને મેણાં દીધાં; પરવરીઆ પંથેરે. ૧
 મં જુઠા તે આજ મડાબા, મેલો મારે કંથેરે;
 માલ લુટી મારગમાં પડાબા પંવરીયા પંથેરે. ૨
 કર્યો હશે મં વીધાસધાતરે, મેલો મારે કંથેરે;
 ગરબ પુરવે કીધાં હશે પાત, પરવરીઆ પંથેરે. ૩
 હશે દંપતીની એકાંત તોડી, મેલો મારે કંથેરે;
 ભાગી હશે વર કન્યાની જોડી, પરવરીઆ પંથેરે. ૪
 ભાગી સરવરીયાની પાજરે, મેલો મારે કંથેરે;
 મે તો ધાવતાં વઝોડ્યાં ખાજ, પરવરીયા પંથેરે. ૫
 મે તો ગોમર એડ્યાને નાર લુટી, મેલો મારે કંથેરે.
 કીધી સારસની જોડી વીખુટી, પરવરીયા પંથેરે. ૬
 નડી કીયા જનમની કરણી મેલો મારે કંથેરે.

આશ આપી પ્યારાએ ન પરાણી, પરવરીયા પથેરે ૭

॥ ઢાળ ॥ મને વાત્રાં લાગેછે વેરી, મને ચોગમ
લીધી ઘેરીરે, ગળથુથી ન આપી ઝેરી, મા આપાં
ઉછેરી શું મોટી કરારે. ૧ મેલી અધવચમાં અથગ્રતી,
આવી તોરણ માલ્યા હીમાયતીરે; નથી અમીર એ પીડ
અમતી, પીયુષ પ્યારીને જાએ શુ પરહારે. ૨ અ-
તરનો તે પડદા ઘ્યાં ખોલુંરે, વાત વાહ્યા તણી ડ્યાં
ખાલુંરે, રોતી મેત્રી તે આંખો ચોળુ નગીના નેમ હુંતો
હું તમાહરીરે ૩ જ્યમ ધુનં કાગડે ઘેલુંરે, જ્યમ વ
જગ્યુ કુવડને ડુરુંરે મારે એવી; દુખ મરે દયા નહી
છાતી દોર તમાહરીરે, ૪ મને ખાવુ ફીવુ નવ ભાવેરે,
મને નિંદ્રા નિશાએ ન આરે, મને માહાદુખ દીધુ
હાવે, પીયુષ માશુખ માર હરી ગચારે; કોણ મડશે
વીપત નીવ હારેરે, હામગીની દયા કોણ ધારેરે; હવે
નેમજી મજશો ક્યારે, નગેરા નાપજી શું આવા ધયારે
સોરઠો.

ઝુરે જીવતી નીન, દિન ગાવેછે દોયલે;
નિશ દિન ઝંખે નામ, નેમ નગોન તણુ મુજ. ૧
સખાઓ કરી વાત, શીખામણ નવ સાંભળે;
મુખથી નેમીત થ, રહે રદય શું રાગ એ.

॥ ઢાળ ॥ લાડણી પાન ચાવેને રસ દોળે એ
રામ કોણ મારા સ્વામીને કહે સંદેશો, કુણ તે દુખમાં

ભાગ અંદરેશો. કુણુ મારી વીતી કહે જઈ પાસે રાજુલ
બેઠી છેક નીરાશી, એવે સખી કહે બાઈ લાવો. દાગળ
એકે લખો મન લાવો. જઈ જડુનાયના કરમાં આપુ
ખીજી કુખ કથમ કરીને કાપુ; સાહેલીની સાંભળ વાણી
લખવા બેઠી રાજુલ રાણી.

॥ રાગ. ॥ રાગ શીતાના મહીનાનો. કડુ વીનતી
કોડીલા કંપ આશા તણે તાતણે; વાલા વળગી રહ્યો
મારો પ્રાણ બપરથ વેવલાં વીણે. ૧ ગાળુ દાહસે દીનને
રાત; ધડી ગમતું નથી; માંડે ભીતર ઉર ભેદાય કડુ
કાને કથી. ૨ ઉડુ બસુને ખારીએ જોડે વાજા તારા
વાટને આશા આવશે નેમ નગીન, ઉર ઉચાટને ક
માંડે શેવુ નથીરે સરોર, વીચોગની યેડના માર તનમાં
લાગેછે તીર, વાલા તારી વાસના. ૪ બપમ સારસી
જોડે રહીત ધડી ન રહી શકે; જ્યન નીર વીનાનું મચ્છ
કથમે કરી ના ટકે. ૫ નેમ તમ વીણુ મારો જીવ
અતીશે અધીરછે, લાગી સુરત ચકારને અંદ, સ્વાતીક
નીર છે. ૬ ઉર આકુળ બ્યાકુળ થાય, સતા ચીતમાં
બળે; મન વાળ્યું વળે નહી છેક, ભીતર ભડકા ભળે. ૭
પીયુ તમથી છે કેવી પ્રોત, તેતો નથી જાણતા; વજર
પુરથ તણા છે ઉર, દયા નથી આજ્ઞતા. ૮ મને છળ
બળે છેતરી છેલ દગો દીવો દેશમાં. મને મારચો ક-
ઠારીનો ધાવ, જ્યન બાળા વેશમાં; મારી સેજડી રોજ

બીજાથ, આંસુ ભરી આંખડી, મારી રાતડી શે ન જાય,
છળકી મરે છાતડી; વાલા અંતર કેરી વાંત કહો કહો
ઉમર મને ગાંડી કહો માત તાત. મોણા મારથી મરે
૧૧ માટે મનની સુગી મારી આજ, દયા દીલ લાવજો;
જાણી દારાની દેહની દાઝ, અલબેલા રાજ આવજો.
૧૨ નહીતો કરીયું પ્રાણની ધાત જરૂરી જાણજો; એના
એસસે આપને બાધ, દયા તેથી આણજો. ૧૩ આપ્યો
કાગળ સાહેલીને હાથ, સખી લેઈ સંમરો; આપ્યો ને-
મીનાથને હાથ, અતી આશા ભરી. ૧૪

દોહરો

વાંમી પત્ર વીવેકનો, શામા મુખ સંદેશ,

સાંભળીને પછી ઉમરઘા, નેમીનાથ નરેશ.

૥ ૬૧. ૥ વાંચ્યો પત્ર પ્યારીતારો આજ અતી
પ્યારે ભર્યો. મારા મનને થયો બિઆંત ભલો ધ્રુવ તે
ધર્યો. ૧ પણ કહ્યું તમારું હીત, તે દઈએ આણજો;
આ આતસખાણનો ઓલ, જગત છે જાણજો ૨ સાણી
જુઠો છે સંસાર, સ્વપ્નાની લુલ્ય છે થાય ગરક તે જનનો
ગમાર, ભુમીપર ભુલ છે. ૩ આંદરણું ધરીનું માર કાપક
કામી કારમી. ૩ માટે કર્યો પ્રભુપર પ્યાર. ૪ ટાણમાં
દેહવું રમી. ૪ પુરી મારે પ્રીત, પ્યારી કપરે જાણજો;
લેશો સંજમ તજ સંસાર, સ્વરગ મુખ માણજો. ૫ સાંચ્યો
સાહેલીએ પત્ર, રાતુલ તણા હાથમાં. વાંમી નારી પદ્મ

નીરાસ, વળ્યુ નહી વાતમાં, એમ કરતાં વીતપું એક
વરપ, નેમે નકી કરયું પરો હધ્યા વીશે અતો હરપ
સંજમ સુખે આદરયું. ૭

॥ ઠાગ ॥ ગેરમા શીઠ આપ્યો અવતાર કે
નાગરી નાતગારે લોહ. એ રાગ. સંજમ લેછે નેમીનાથ
હરખ હુધ્યે ધરીરે લોહ; આવી વેગે સુરનો સાથ,
સામગરી તઉ કરીરે લોહ જુગતે જાદવકુળનો સાથ
ભરાયો બીડ ધણીરે લોહ સરવે શુંદરાઓ સંગાંધખિ
રાજ્યા ખાણી ઠણીરે લોહ; વંદન વીરને ઝાઝે વાલ કરે
નરનારીઓરે લોહ; નીરખી નીરમળ નેમ દયાળ, આંખો
ઠારીઓરે લોહ; મોટું હેન ધરીને માવડી લેછે મીઠડારે
લોહ. ધન ધન પુત્ર જન્મીઓ કુખ, હરખે દીઠડારે
લોહ આગોશ ખાપી રનેહ સહીતકે મુક્તી પામજોરે
લોહ મનની પુરાણ પાળે આશકે સંકટ વામજોરે લોહ
વંદે સગાં સમંધી સરવ, પરથવી છે ધણીરે લોહ; ઉર
સઘળા જનને આનંદ ન પારજ તે તણીરે લોહ; શોભા
જનથી સત ધણી યજ્ઞ નહીજ ખાકી કશીરે લોહ;
નેમ અચા વરધોડે આજકે, લીલા લેહર વશીરે લોહ
વાજે વીત વિધના વાજંત કે ગોરીઓ ગાયછેરે લોહ,
અવણિ સાંભળી સમાપાર જોવા જન જાયછેરે લોહ.
વીલોકી વાજાનો વહરાગ, વિરાગી ખડુ થપારે લોહ.
લટનો કીધો છે વળી લોહ, સંસાર ભુલી ગપારે લોહ.

ઉતારયા આલુપણ અલંકાર, સઉ માયા તજીરે લોલ,
 સઉને લાગ્યો પ્રભુશુ તાર, સ્વરગ સાધન સજીરે લોલ.
 સાધુ રક્ષ નેમની સાથ કે સોભિ જોડમારે લોલ; આલ્યા
 સોડસા જા મોજાર. કપટ તજી કોડમારે લોલ

॥ ઠાળ. ॥ સાંમળીઆતો શાનો ભોગીરે ઘર મે-
 લીને ધઈ ગયો જોગીરે. સાંમળીયાજી એ રાગ. ગીર
 નાર ગયા નેમનાપરે, વળયો પાછો સગા કરો સાગરે.
 વાલો વઈરાગીઠ ગયા પોત પોતાને અવાસરે કહુ કશ
 જી ધઈને ઉઠાસરે. મારે વીરે તો તજીયો વિલાસરે.
 વલોઠ એની કન્યા છે હજુએ કુંવારાંરે, તેતો પાળને
 પરણી નારીરે; કેમ જોઈ શકીયું ધારીરે. વાલોઠ માડ
 માટપણ છે નકામુરે, એ વિચારથી ક્ષણ ન વિરામુરે;
 અવલોકી શકુ કપમ મામુરે. વાલોઠ એવા નિત નીસાંસાં
 નાંજરે, લોક ભોજઈ મારી ભાંજરે; ખાંજો પરણે કપ
 કપમ આંજરે. વાલો. નેમ કુંવારા આલ્યા રાનેરે, વાત
 ગઈ તેરાજીલને કાનેરે; રૂવેરાજી મતી એમાનેરે. વાલો ॥

॥ ઠાળ ॥ મને નેમશું લાગી તાળીરે; મને મુકી
 કુંવારી પાળીરે શીદ આપા આપીતી ઠાલી, નગીના
 નેમ શું નારી પરહરીરે; નથી લોપી તમારી આમન્યારે
 વિજ વાંકે તજી કપમ કન્યારે અતી કીધો અમોપર
 અન્યા નગીના નેમ શુ નારી પરહરીરે મને અધવમ
 રણમાં મેલીરે, મને કુપ મધે હડસેજીરે. હવે ઠાણ

અમારૂં બેલી, નગીના નેમ શું નારી પરહરીરે; રાજ
 રાત ન તમશુ માણીરે, પુ વ જનમની પ્રીતી જાણીરે
 તરૂણીને ન લીધી તાણી, નગીના નેમ શું નારી પરહરીરે
 હુંતો દાહલે દીવસ ખોતીરે. વાટ વાજા તમારી-જોતીરે,
 રંગ રસીઅ બેલી મને રોતી, નગીના નેમ શું નારી
 પરહરીરે. અઠ ભવ મને લીધી ન ભાવીરે, નવમે ક્યમ
 આધ્યા રોસારી; નહીં અગગી રહુ ઓ આવી, નગીના
 નેમ શું નારી પરહરીરે હુંતો આરા ભરેલી રહુધુંરે, નેમ
 નામ નીર તર લઉધુંરે; શુભ ઘડાએ તમારા ગઉધું ન
 ગાના નેમ શું નારા પરહરીરે; હુંતો રાત દીવસ રહી
 સુરેરે, મારે પરજીત કીધુ ન પુરુરે, દીધુ કુખ વિચોગનું
 પુર, નગીના નેમ શું નારી પરહરીરે; હુંતો આગગથી
 ખહું બુલીરે જાણું નેમ તે મુજને ક્યુલીરે, ક્યુયા
 કાગળ અંતર કુહી, નગીના નેમ શું નારી પરહરીરે.
 અભીમાન તે અંતર ઠરીએ, નેણિ પાપે પતી નવ વ-
 રીએરે; મારે ઉજલ્યો છે કુખનો દરાએ, નગીના નેમ
 શું નારી પરહરીરે; મારુ વીચારશુ વાએ આલ્યુંરે પેટ
 ઓળીને સુખજ ધાડ્યુંરે. અશુ ચીત-યું આજજ આલ્યું
 નગીના નેમ શું નારી પરહરીરે ગયા વનમાં હો દીલના
 ગમતારે, મારા મનમાં રહી એ મમતારે હવે શી પર
 વાળુ સમતા, નગીના નેમ શું નારી પરહરીરે; સાસનાનો
 વધમવ નવ જોયારે મારો વીધા એજે વજે પોરે; ધસી

જન્મને એજે આણે, નમીના નેમ શું નારી પરહરીરે.
 સેલ કીધી ન સ્વામીની સંજેરે રુઠા મીરે આણે નહી
 આંજેરે, કીધી વાત ન ઉર ઉમંગે, નમીનાનેમ શું નારી
 પરહરીરે. મિંતો હરપણુ બીધું ન હાથે, મિંતો કેશ સુ-
 પારવા ન માથેરે. એકે લાવો ન આપ્યો નાથે, નમીના
 નેમ શું નારી પરહરીરે. વાલા ઢોળ્યા નહી વાવર્જીઆરે.
 નાણ્યા તમને નથી નાવલીઆ; પ્રીતે માંખ્યા નથી પા-
 વતીઆરે; નમીનાનેમ શું નારી પરહરીરે. મિંતો રાંધા
 રસાઈને જમાડ્યારે, પ્રીતે પીરસી ન હરપ પમાડ્યારે,
 રંમખાણ કરી ન રમાડ્યા નમીનાનેમ શું નારી પરહરીરે.
 મિંતો સેજ ન ઠાળી સુવાળીરે, પતી પોડાડ્યા નહી
 સુખ ન્યામીરે; નવ રીઝવ્યા વાણી રસાળી, નમીનાનેમ
 શું નારી પરહરીરે. હુંતો ધુંધટ આછો ન તાણીરે, વહા
 મરજાઈની નવ વાણીરે; મિંતો કીઠા ન જોઠ જોઠાણી.
 નમીનાનેમ શું નારી પરહરીરે. હુંતો બટકા કીને ન
 માલોરે, મારી દેહ પરી તેના ખાતોરે, હુંતો આવી તેવા
 માલી, નમીનાનેમ શું નારી પરહરીરે. સ્વામી તમેતો
 સંસાર છુટ્યોરે. તમે ખરમની ધારી રીતોરે, મને એક
 ન આરીઓ બીત્યો. નમીનાનેમ શું નારી પરહરીરે;
 હરખું શત્રૂનું કામ ક્યાજારે, મને મેલીને મારમ આઢ્યારે.
 પશુ મુજને છો વાલમવાલા. નમીનાનેમ શું નારી પ-
 રહરીરે. ખીર માસ આપાએતો માજ્યારે, નાપ હાનના

હીવસ નવ વાજારે અપળાનેતો છેલ્લે આપણ નગીના
 નેમ શું નારી પરહરીરે. કાશ આપવા અંતર પુજરે,
 બહુ વીસોગતું ફૂલ ફૂજરે; મને એકે ઉપાય ન મળે,
 નગીનાનેમ શું નારી પરહરીરે. હું કેવ પેર મનક પાણરે,
 અન્ય પુરુષને નવ ન્યાણરે, પતાવન પ્રીતી પડી પાક
 નગીનાનેમ શું નારી પરહરીરે. મેંતો મુકી માખાપના
 માપારે, મેંતો તમને સમરપી કાપારે; મેંતો શુભ તમારા
 ગાયા, નગીનાનેમ શું નારી પરહરીરે. હવે છવ્છા સકળ
 મેં મારીરે. તપ કરવા મતી શુભ ધારીરે, અલબલાજી
 લેજો જીગારી, નગીનાનેમ શું નારી પરહરીરે. કરે રુદન
 રાજિમતી જ્યાંહરે, તેની માતા પધારચાંત્યાહરે. કાલી
 કુંવરી રહે તું કાંધ, નગીનાનેમ શું નારી પરહરીરે;
 તેમ રૂદન ન મુકે અદાપીરે, ઉઠાડીને છાતાંએ આંપીરે;
 પછી ધીરજ ફરીતાને આપી, નગીનાનેમ શું નારી પ-
 રહરીરે.

હોહરો.

આંસુ લોહાં આંખનાં, બેઠા કીધા બેન;
 શિખામણ દે શંતિની. સંતુરણ કરાં એન.

છપો.

સાબળ શાણી વાત કુંવારી તુજે કન્યા;
 નધી પુરુષની આટ, એહ વાતે નધી અન્યા;
 એતે ઠાનો તજ રહે તું દુહિતા કેની;

વાનો કરીએ જાણ સમઘી સામી તે રીની;
 હમી જાત એ કાળીએ, શું મન મોહુ હીકરી;
 જાણુ હવ નીધાન, કોને સુખ હરએ ભરી.
 નેમ સમા નવ જાણ નથી પૃથ્વીપર ઠાઠો;
 રાજ્ય રૂપ રસાળ નહી જગમાં ને જોરા.
 પટરાજી પછ પાન માવો દેશો પીમકારી.
 ભજા ભજા ભુગાળ મદન પણ રેલે હારી.
 તેણે પરજાવું તને, નાંચે મનમાં જાણવું;
 સ્વરમતણું સુખ ધેર મનભગતા શુ માણવું;
 દોહરા.

વચન શુભી માતા તણા, રાજુલ યાજી વાણ;
 માતા વેણ તમાહરા, વહની ધરત પ્રમણ.
 સદન સદન સતી નવ મજે, ગામે ન મંજે બંધ;
 નેમ ન ધર ધર નીપજે, સંઘળે નેહ સુરંગ;
 નમ નમ રતન ન નીપજે, મંદન વન વન નેહ.
 ખનાદય નહિ જાતા સંઘળ, દાતા વીરસો કાપ.
 જળ જળ કમળ ન નીપજે, સંઘળા ન મજે શુર.
 નેમ નગીનનો એકજે, વીતી આર ઉર,
 રૂપે ભાઈઆ રીઝસે, શુભનુ મારે કામ.
 યાદા મોતી દાખતા, કા નવ કોવે નામ;
 કસ્ટરી કાળી સદા, શુભ નવ જહે ગમારા.
 એકે જાસ સુખહીએ, મરતા દે ઉચાર,

કાળી કીકી આંખમાં, એ વિજી સંધળુ અરત;
 જોણી રીઝે રાજવી, એને કાળો હરત.
 કાળુ કાજળ આંખમાં, એક સમારે રૂપ;
 ભામની આંજો ભાવના ભાળવા સેહે ભુપ.
 કાળી વનમા કાકોલા, ખોસે રાગ રસાળ;
 ડોસે મન તપસી તણા, અંતર ઉપજે વ્હાસ.
 મણિ કાળી કીમત પાણી, આપે ધરી ઉજાસ;
 કાળા મરી કપૂરના, નાખે જાપ ન પાસ.
 કાળા નેમ નમીન પજા, પ્રાણ તણા આપાર;
 એ વિજી મારે વ્યથ છે, મુનો આ સંસાર
 બાત તાત સંધળા રૂર. ભક્ષે ભુમીના ભુપ;
 નેમનભીન વર રસીક છે, રામ્ય મુગ્ધને રૂપ.
 મારે માતા મારી, વૃષા વરો ન વચન;
 એને અરણ્ય નેમને, કંધુ મારે તથ.

છંદો.

એ અવસરમાં વાત પડી માંદુલને કાને;
 પંચાવન દિન પુરે જાન અકીયું ગુણવાને.
 વધાવ નીરમળ નેમ પ્રેમ પ્રદુજી માંધ્યો;
 વપરયં જાણી આ વિધ સુરમી પ્રભુસુ માંધ્યો.
 સેજમ દેવા સુંદરી, સુણી વાત આદર પધ;
 પાપ પડી મા આપને વધાઈ કમજીને ગઈ.
 મુગ્ધીને હરખ્યા શામ, પન પન ભાખી મારી.

તેં ડાકાનેર આજ. પદ યો કુજ ઉધારી,
સતી શારંગાણી વુજ; સઘવા સઘવા મોટી:
પુરવ જન્મની પ્રીત કરી સંજમ ચીત ચોટી.
ધન ધન વુજ અંતરને ધન જનેતા કુખને;
સંજમ લીધુ સઘ, તણ સંસારો સુખને.

દોહરો. વરધોડો વીચતે હરો, તરતજ કર્યો તે-
ઈયાર; રાગુલ સુખપાળે મડ, સંજમ સવા રાર; પાલર
વરધોડો ખડચો, ઉતરી હો નાર, સખાંઆ સંજમ રાણી,
માલા સાથ અપાર પેઝે ગઠ ગીરનારની, જુકતે પ્રાંતી
નાટ પુન્ય આનંદ તણી મચી અવર નહીંજ ઉચાટ
વાટે વરધ્યા એધને, જ્યાં ગઠ છે ગમાર; પલગનીઆ
પલજી સઠજ, બીજ્યા નિજ ચીર

દોહરો. મક્કા એક ગીરનારમા રાગુલે દુપા બેઠ
પેઠા તેમા પલમની. માફી મજે નહીં દોષ. કોરા કરવા
ચીરને, ઉતારવા તે વાર; નગન પછને નીચવ્યાં નાગીવ
માયમાં નાર રે નેમી મુનીવર રહે, નેમી કેશ જાત;
રૂપ રામાનું દેખતાં, નિકળ પયા નિજ જાત. જ્યાંકો
જુવતી તે સમી પીજળી પેરે પાન; ડોહ્યુ મન તપસી
તણું તરતજ જુલ્યા જાન; ઉઠા પાસે આવીયા, પલમની
પરવા ચીર. વસ મન મુનીનું નવ રહું ધરી ન. ધા
રાણ ધીર

॥ ઢાળ ॥ આલ્યા મુનીવર શાંખજ ર્યામાં, કંપન

એકલડી અદી કામા; કામ લક્ષણ આજસ મરડી; કંજા
કાધા કટાસેની મરડી, ઠાણ માત પોતાને સ્વામી, કપમ
નોકલા વધરાગ પામી; એકલા કેમ આણી હીસે, કાણ
નામ કહેા મન વીશે. ૩૫ જોતાં મુઠે રતી મામ વામા
વીરહો તણા વીસરામ; માર પ્રગટયુ પુરવનું પુન્ય, મારા
નસાખમાં નયા પુન્ય; સુણી કપટ ભરેલી કાડાણી વીવેક
વહી રાણુલ વાણી. હુંનો ઉગરશેનની ખાળ, જોક કમજી
છેરે ભુપ જી; તેના વારછે નેમજી જોક, મારા પ્રાણપતી
છ તેજ મુજા કુવારી વજરાગ લીધો માંડવડેયો ત્યાગજ
હીધો. ગાઠે સંજમ લેવાની ખાશે, હુંતો જાઉં નેમજી
પાસે. માર નામ છે રાણુલ નારી, હુંતો આવોધું વેરાગ
ધારો. પછી બાધ્યારે નેમી વસન, હુંનો રાણુલ ૩૫
રતન; પ્રેમ કટાક્ષે મુજંપા બાળો, તપ કરીને ન
કાપા બાળો, ભોગવો મુજશુ સઉ ભોગ જીવતી ન
ધરે તને જોગ. એ નેમજીનો હુંધું જાત. ર નેમીછે નામ
વિખ્યાત; ઉર અંતર ભેદ ન આણી. મને નેમને કામે
જાણી; ખટપટ સઉ મનની છાડો, તમે મુજપર મમતા
માડો; સુખ ભોગવા સંજમ લેશુ, જાવ સંસારનો સઉ
ફેશુ કામના કરો પુરણ કાડો, જીવ મેળવો માફરી જોકે;
સુણી તપસાતણા આ વસન, કંપી રાણુલ ધરધર મન;
ધરી ધીર વહી પછી વાણ. સુણી હીપર અવધુજાણ.
॥ હાજ. ॥ હો હીપરીઆ હીતથીક્ષાના વસન તમે

હો દીપરીઆ ૧ આરો અડચું વહાણ કુખિએ છુટી પડ્યો
 જનમારો ટેક. ૧ સંસારનું સુખ પરડારી હાથું કપન
 કામતુર પછી મન કીધું; શુ જોઈને સંજગતો લીધુરે.
 હો દીપરીઆ ૨ તન બાળીને તપસી કાવ્યા, તમે વનન
 તજીને વન આવ્યા; પછી ઉરમાં મુખી કપન લાવ્ય રે.
 હો દીપરીઆ ૩ સુખ અમળ મળે હરમરણ કરે,
 વીષવારસથી અનુરાગ હરો તમે ધરજીધરનું દયાન વચારે
 હો દીપરીઆ ૪ તરૂંથી અગળજ ગાહીમાં લાવો. તજ
 પાનને લાળામાં આવો; શું વમન કરેલુ વળા આવોરે
 હો દીપરીઆ ૫ તજ થાળને કુસંકા થું. રાંધો; તજ
 કામદૂગા ખર ના બાંધો; વોર કારો કુરીચારી આંધોરે.
 હો દીપરીઆ ૬ તમે તનને કીધુએ તપસી. મન નહી
 બાધ્યે પડેલો લપશી, માટે અહો વીવેક જટા અપસારે
 હો દીપરીઆ ૭ શું હારો જીતેલી બાજી છે પુકવાના
 બક્ષણ આજી, તજ અમૃત શુ વોખધી રાજીરે. હો
 દીપરીઆ ૮ ઝાવાશે હાથ અડો મુડી, તમે નજર કરો
 નિરમળ રુડી; આ કુવાસના તજ ઘી કુડીરે, હો દીપ-
 રીઆ ૯ તમે વીષય વાસના સંહારો, તમે માકી મન
 વૃત્તો મારો. તમે સંજમ દુષ્ઠ મીતે ધારોરે હો દીપરીઆ ૧૦
 આ કાચો કાપા કુંભ કર્યો મળમુતર માસ રૂપાર
 ભર્યો; વળી તાપ ત્રિવેધી માંદ કર્યોરે, હો દીપરીઆ ૧૧
 શું મુનપર દયાન તજ ધાયા, તમે જાકુંગના નસી આ

જાપા. મન ર ખો વશ જુહી માપારે, હો દીપરીઆઠ
 ૧૨. તમે ખે બાંધવ એક માત તથા, પાણુ પૃથક સ્વંભાવ
 દીસેજ ઘણા જુએ નેમ નગીનમાં નહીજ મણારે.
 હો દીપરીઆઠ ૩ તેણે પરહરી વીધવ રૂપી વાડી. મન
 ગમનમાં પ્રતુ શુ માંડી, જોણે સંજમ લેઈ મુજને છો
 ડારે હો દીપરીઆઠ ૧૪ હું મોટી ભાખી થઉ ભગની;
 આ-મયા ઉરધારે જગની શું લાગી તેનાપર ભગનીરે,
 હો દીપરીઆઠ ૧૫ માણ પાપ વચારેરે વીરા, કૃપમ
 જુઓ હિન હઈયે હીરા; જુઓ ધ્યાનતાણી નજરે ધીરારે,
 હો દીપરીઆઠ ૧૬ વહા વપન નહારુ પત જોયું. તમે
 ડાહ્યાપણ ડાહ્યા થઈ ખોલ્યું મન મુરખ જરાએ નવ
 જ્ઞેયુંરે, હો દીપરીઆઠ ૧૭ આ જ્ઞેયનીયું જ્ઞેયમકારો
 વીધાસ નહી પગનો ધારી; એતો આ કુમતી મન
 મારીરે, હો દીપરીઆઠ ૧૮ જો સંઘવી સંતીપર દ્રષ્ટી
 રે, તે જાણ્યોરાશી ફેર ફેરે; ભવસાગરમાં પુડી જમરે,
 હો દીપરીઆઠ ૧૯ જો રરપનની શેવે પ્રાણી, તેનો ખરમ
 પથાએ ધુજધાણી; કરો જ્ઞાન દીપક નિજ હિત જાણીરે,
 હો દીપરીઆઠ ૨૦

સોરઠો.

સુખિ શામાના વેણ, જ્ઞાન થયુરે નેમીને;

નિરમજ કીધાં નેણ, અસં તીમીર ન હુ તદા

॥ ઠાળ ॥ હો ખાખીજી ગુરુ તમે હું સદા/વ શીખ્ય.

મારોઃ આગેજો ભેખ ભજવ્યો કરીને અમ ગ આજ
 અમારો ટક. ૧ તમ પરતાપે મુજ લાજ રહી, ગુરે
 ધધને પુડનાં ખાંદ મહી, હું સરજાગતધું સેવક સહી,
 હો ભાભીજી ૨ મારુ લાખિણ પૂત તે રાખ્યું, અસાજ
 તીમીર કાઢી નાંખ્યું; કરી દયા કૃપા નજરે જાંખ્યું.
 હો ભાભીજી. ૩ હું ચુકી બાદ્યો બોલ અતી, પણ રદ્યે
 ન ધરી રીસ રતી, હું ગુનેગાર મહા મુઠ મતીરે; હો
 ભાભીજી. ૪ અપરાધ ક્ષમા કરજો મારો, છુ દાસ દયા
 દીલમાં ધારો, તમ મરણે મારો કે તારો હો ભાભીજી. ૫
 ઘો ડંડ ધટીત મુજને કાંઈ, ઉપજી કુમતી મુજ ઉરમાંહી;
 હું મુરખ તરછાડો નાંહીરે, હો ભાભીજી ૬ હું હાર્યો
 ભવ તરપ દેખી, મારા તપ મધે બેઠી ખામી; ધઈ
 કબુલ કરમ કુટંગ કામીરે, હો ભાભીજી ૭ તુ માતા
 તુલ માતા મારી, નહી ભાભી પણ ગુર મેં ધારી;
 અપરાધ તજ દ્યો ઉગારીરે, હો ભાભીજી ૮

દોહરા.

શુભી વમન રેમના, સામા ધઈ મન શાંત;

વીવેકધી મન વાળીયું ભાગી મનની બ્રાત.

॥ ઢાંગ ॥ વહી રાગુમતી ત્યાં વાણ, સુણો નેમન.
 વીર સુભાણ; ધયા બદ કબુલધી બ્રાત, મન બમીત
 કરધુ સાક્ષાત, તેનું પાપ તમોને લાગ્યું. પૂત સંજમ શું
 ભાગ્યું માટે પુન નેમજી નિપાસ માગી સંજમ લેવું

પ્રકાશ; તેથી સેહસાવને મુજ્જ સ્નાય, માલો જ્યાં વસે
 નેમજીનાય, સરખી સખીઆનેરે નેમ, સહીત રાત્રુમતી
 ધરી પ્રેમ; એયે મદંઆ છે મદગીરનાર આંખા નેમ
 રથજે નીરવાર; પ્રીત સહીત જીડને પાણી, વદી વીવેક
 ખરેલી વાણી, નાય નીરખીને નારી ઉલાસી ધઈ સર-
 જાગત સીધવાસી, ઠરી પ્રદક્ષણા એકસો આઠ, પતી
 રમરાજી તણે મુખ પાઠ; જંઈ હરખ્યા જડુ કુગમંદ ઉરમાં
 પ્રમટ્યો આનંદ; વદયા વળતી મધુરી વાણી, ધન ધનરે
 રાત્રુજ રાણી; ધન્ય ધન્યરે આવડી તારી, પ્રગટા સજ્જ
 સન્ન મત સારી, એમ કહીને કૃપા ઠરી સાર, આપ્યું
 સંજમ ત્યાં નીરવાર, આજી કરવાને આસા દાંધી ફારો
 મોહની વેગળી કારી; નિજ બ્રાતને રાખીયો પાસ કાંઈ
 આધ પવીત્ર પ્રકાશ, હવે રાત્રુમતી રેડો રીત, પાળે સંજમ
 પ્રોઠી પ્રીત; કદીએ ન કરેરે કુદ્રષ્ટ, અતી વેઠે છે કાપાએ
 કટ, ભમે ભુ પરંશ વીદ્ય, તજ્યા કામનીએ સજ્જ
 કલેશ, દેહ દમન કરે દીનરાત, ઝીતી ઝગડા તે અષ્ટ
 અધાત; ખોયો જન્મ મરણનાં કુખ, સેઈ સંજમ પામીઆ
 મુખ; આવાગ મન તણું કુખ હરંયું, એમ કાપાનું ઠલણા
 ઠરીયું; તરંચા દંપતી સરવ સહીત, પાળ્યું સંજમ ને
 શુધ ચીત, તણુ દેહને પામ્યા વિરામ, પામ્યા પ્રીતથી
 અક્ષર ધામ તિરથંકર ખાવિસમે આગ, નથખંડમાં
 રાખ્યું નાર, જોના નારથી નિરમળ ધામ, અધ આધ

તે ડૂર પળાય.

નેમનાયજીનું સ્તવન

સંજમ લેઉંગી સાથ પીયા મંતો સંજમ લેઉંગી, સંજમ
લેઉંગી મે સાથ મ્હુગી, પીયા મેતો સંજમ લેઉંગી,
રહુંગી પ્રીતમ પાસ; પીયા ૦ ૧ સમુદ્ર વીજ્ય શીવાદ્વીપે
ન હન જડુપતી નેમ કુમાર; પીયા ૦ ૨ માત પીતા મેરો
જન્મ દીચોહુ કરમ લોગ્યો કીરતાર પીયા ૦ ૩ તન ધન
જોનેન સાર નહી અપનો. સુપના જોમ સંસાર પીયા ૦
૪ અજ અવંતર નેહ કીચોહુ નવમે તચ્હુ નાહ પીયા ૦
૫ તોરણ આચે અલે રથ ફેરી, પશુઓના શુભી ફાકાર
પીયા ૦ ૬ સંહુસાવન જઈ સંજમ લીધું. છાંડ્યા વીજ્ય
વીકાર પીયા ૦ ૭ રાજુલ પ્રીતે પ્રભુ પાય નમીને, લીધે
સંજમ ભાર પીયા ૦ ૮ કરમ અપાવી કેવળ પામી પાત્યા
મુગની મોઝાર પીયા ૦ ૯ રંગ કહે પ્રભુ સરણ તુમારો
દેખે બગનીસ્તાર પીયા ૦ ૧૦

નેમનાયના સાતવાર.

- આદીતે અરીહંત અમ ધેર આપોરે;
મારા રયામ સહુજા નેમ દીલમાં લાપોરે. ૧
- શોમે તે શુભ સહુગાર સજીએ સંગેરે,
મારા જીગજીવાણી સાથ રમીએ રંગેરે. ૨
- મંત્રજ શુભ દીન આજ મંગળ આરે;
કાંઈ નવ ભવ ફેરો નેહ હું સંભારે, ૩

બુધ ઘેર આયો નાય બુધ માણા બળીઓરે;
 પ્રભુ એક સેંદસ ને આઠ લક્ષણ ભરીઓરે; ૪
 ગુરૂ ગીરવા ગુણવંત શીવા દેવીનારે;
 કાઈ સમુદ્ર વીજય કુળ અંદ નેમ નગીનાને ૫
 શુકર સેંદસાવન માલો સજનીરે,
 મારે સમય થયો પરભાત વીતી રજનીરે ૬
 શનીરવરે સંજમ કીધ પ્રીત વધારીરે
 દેવનું પાન્યા પરમાનંદ નેમને નારીરે. ૭
 કહુ મુળમંદ ને એમ આશા ફળસરે:
 ને નીરમળ પળે શયન ભગજળ તરશેરે. ૮

શાળ મોહનલાલ બાકરમાઈ સહી

રેહેવાસી અં ૭૦ હોશીવાડાની પોળમાં

